

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto.... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 162. — ŠTEV. 162.

NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 13, 1921. — SREDA, 13. JULIJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

HABSBURŽANI IN MALA ANTANTA

MALA ANTANTA IMA DOSTI MOČI, DA PREPREČI VSAK POSEK RESTAVRACIJE HABSBURŽANOV. — DR. BENEŠ O ČEHOSLOVAŠKI.

London, Anglija, 11. julija. — Neki diplomatični poročevalec Daily Telegrapha je po pogovoru z dr. Benešem, mladim diplomatom ki vodi usodo češkoslovaške republike ter po pogovoru z Jonescom, rumunskim državnikom, pisal:

— Izjava grofa Telekyja v Daily Telegraphu, v kateri se daje izraza lojalnosti napram Habsburžanom, ni ušla pozornosti dr. Beneša. Presenetila pa ga je precej, kajti rekel mi je, da je par mesecev poprej razpravljal z grofom Telekyjem v Brucku glede zopetnega uveljavljanja ekonomskih odnosov med Madžarsko in Češkoslovaško in da ni takrat ogrski ministrski predsednik kazal nobenega znaka, da bi spravljal dinastično vprašanje v ospredje. Vsled tega sem naprosil dr. Beneša, naj odgovori za "legitimistično" izjavo Telekyja.

— Ta odgovor, — je rekel, — je zelo priprost. Habsburžani so mrtvi. Mrtvi in pokopani. Kar se je zgodilo o Velikinoči, je bilo znano in veče kot le simptomatično. Bilo je odločilno. Pokazalo se je, da ima v slučaju, da bi skušali priti Habsburžani iz svojih grobov, mala antanta tako silo kot voljo prisiliti jih, da se hitro zopet vrnejo v svoje grobove. Treba je poudariti, da bi bilo to stališče male antante od sedaj naprej prav tako kot je danes. Vprašanje ni ono oseb, temveč principov domače, evropske politike. Osebe so v tem slučaju zadosti majhne, neznatne. Ničesar ni, česar bi se moral človek bati od sedanjih Habsburžanov. Nevarnost, katero predstavljajo kot posamezniki, je neznatna. Pretnja pa tiči v stvari, katero zastopajo in v simbolu, katerega posebej bledijo. Ta simbol pomenja srednji vek, stari režim in reakcijo; nadalje gotove pojme o vladi, madžarski teritorialni integriteti ter privatnem lastninstvu celih provinc od strani krone. Restavracija Habsburžanov bi pomenjala restavracijo neznanega sistema političnega in ekonomskega obvladovanja. Pomenjala bi, posebno v centralni Evropi in morda tudi v ostali Evropi nadaljnji popolni preobrat in socialno revolucijo. Socialna revolucija pa je postala luksuz, kojega si ne more nobena evropska država privoščiti ob tem času in tudi ne celi evropski kontinent, ker ni še nič definitivnega ustaljenega, pač pa je vse tesno spojeno med seboj.

— Kaj pa o madžarski nevarnosti? — sem vprašal. — Kaj o madžarskem šovinizmu, brez ozira na dinastično nevarnost?

— Nobene madžarske nevarnosti ni, ali je pravzaprav ne more biti, če se bo trianonsko pogodbo hitro in dosledno izvedla. Hitra in stroga izvedba vseh mirovnih pogodb je glavna stvar. V tem je vse, mir, ustaljenost in prosperiteta za vse, s čemur mislim zmagalce in premagane. Če bi le mogli obe stranki razumeti to idejo, posebno pa Madžari, da je v njih lastnem interesu, če olajšajo izvedbo mirovne pogodbe. To je glavni nauk, katerega sem vsaj jaz črpal iz treh let izkušenj. Največ so trpeli oni, ki niso hoteli izvesti pogodb ali so cvirali njih izvedbo. Imenujte me optimista, če hočete, a jaz sem trdno uverjen o uspešnosti zvedbe pogodb kot sredstva zoper obstoječi kaos, čeprav se ta kaos pogosto slika v temnejših barvah kot je v resnici.

— Ali ni centralna Evropa bankrotna in v neredu?

— Bojim se, da je to ena vaših največjih zmot, skoro slična legendi o takozvani balkanizirani Evropi. Na zapadu mislite, da so razmere v centralni Evropi strašne. Mogoče so bile pred dvema leti, a sedaj niso več. Mi se nahajamo dobro na poti k rekonstrukciji in konsolidaciji pod pogojem, da bo francosko - angleška zveza trajala še naprej. Brez nje ni nobenega upanja za Evropo. Vzemimo naprimer Češkoslovaško.

Naše železnice vozijo boljše kot so vozile pred vojno. Kroženje našega papirnatega denarja se je že izdatno skrčilo. Vprizorili smo že poskus, čeprav ne posebno srecen, a resno zamišljen, da uravnamo svoj proračun. Imamo več glav goveje živine kot pa leta 1914. Mi trpimo vsled industrialne krize, a kdo ne trpi? Obseg naše zunanje trgovine ni tak kot bi moral biti, a abnormalna valuta pojasnjuje to. Omejenega prometa med našo deželo in zunanjim svetom je nadalje krivo dejstvo, da so prometna in transportacijska sredstva Nemčije še popolnoma nezadostna. Mi smo v resnici optimisti, a to je za nas nekaj povsem naravnega, kajti vojna je pomenjala za nas največjo vseh zmag, zopetno pridobitev naše narodne neodvisnosti. Mi ne moremo biti drugega kot optimisti.

— Avstriji seveda niso optimisti. Ali ne upravičuje žalostni položaj, v katerem se nahajajo, najhujšega pesimizma?

— Nič ne more od premaganih pričakovati, da bi bili optimisti. Ali ste kdaj razmišljali o tej dušeslovni točki? V istem položaju se nahaja Madžarska. Izogiba se izvedbi mirovne pogodbe ter noče stopiti z nami v ekonomske odnose. Jezi se, ker smo imeli od vojne koristi mi ter ji vzeli to, kar ni bilo nikdar njeno. Nam se očita, da ne maramo stopiti v ekonomske in trgovske odnose. To je povsem neosnovana obdolžitev. Češkoslovaška je tekom preteklih dveh let sklenila trgovinske pogodbe z Jugoslavijo, Romunsko, Italijo; Avstrijo, Nemčijo, Francijo in Anglijo. Ni naša napaka, da ni bila dosedaj sklenjena taka pogodba s Poljsko.

Vrnimo se k političnim izglemom. Dočim so naši prejšnji sovražniki obžalovali svojo usodo ter se pečali s propagando, koje namen je bil preprečiti uravnavo v centralni Evropi, smo dali mi slednji hrbitišče, ko smo ustvarili malo antanto. Ko se je torej habsburška nevarnost zopet pojavila, je trajala le pet dni. Ali je treba kakoga boljšega dokaza za mojo trditev, da je naša konsolidacija že izdatno napredovala. Sedaj ni treba storiti nič drugega kot završiti izvedenje trianonske pogodbe.

PAPEŽ ZA RAZOROŽENJE.

Rim, Italija 12. julija. — V oštrm nasprotju z brezbrzičnostjo posvetne Italije napravim poziv Vatikanu, da se razoroži. V Vatikanu v splošnem in papež prav posebno izraza svojem največjemu zadovoljstvu.

Izvedelo se je od papeževga državnega tajnika, da smatra Vatikan Hardingov korak za korak v pravo smer in da bo najbrž sledil inicijativi amerikega predsednika ter izdal poziv v obliki enciklike na civilizirani svet, naj podpira razoroževalno politiko amerikega predsednika.

Tukaj je vzbudil poziv ameri-

ANGLEŠKI POSLANIK RANJEN.

Madrid, Španska, 11. julija. — Vratu Ritz hotela tukaj so bila predsednika Hardinga sta dala razdejana tukaj vsled eksplozije Vatikana v splošnem in papež prav posebno izraza svojem največjemu zadovoljstvu.

Angleški poslanik, Sir Esme Howard, je bil poškodovan na roki od drobca bombe, a poškodba je malo zanimanja razven v cerkvenih krogih.

Slika nam kaže najslavnejšega svetovnega tenorista Enrica Carusa. Zdravje bolezen ga je pa toliko omagala da boje nikdar več ne bo mogel peti. Sedaj je na počitnicah v Italiji.

V PARIZU JE DOSTI VINA, A MALO VODE

VSLED VELIKE SUŠE SE JE OMEJIL RACIJE VODE V PARIZU. — ZALOGE VINA SO VELIKANSKE. — LJUDSTVO NEŠTEPNO PRIČAKUJE DEŽJA.

Pariz, Francija, 11. julija. — Amerikancem z zdravjo žejno se ni treba vznemirjati ob misli, da bodo zaloge vina ali drugih pijač po šle v teku dveh ali treh let, kajti spričo visokega davka je še vedno bolj dobičakosno znižati cene vina na pol, kot pa eksportirati ta vina. Čeprav trdi trgovinski ministri, da se to ni zgodilo v namenu, da se ugodni ameriškim turistom je verdar resnica, da se je popolnoma razveljavilo prepoved uvoza dobrega škotskega žganja.

Vsled tega bo obilo vina in druge pijače za vsakega in sicer za cene, ki spominjajo na čase, ko je stal vrh najboljšega Bordeaux vina par centov.

Šmatra se, da bodo preobilne zaloge neizogibne. Številne države, kot Romunska, Belgija, Poljska, Švica in Skandinavsko so ravnokar dale izraza svojemu namenu, da dvigneta carinske pristojbine na vse uvoze pijač in ker ni opaziti še nikakih znakov, da se bodo odpri nemški in ruski trgi za francoske vinogradnike, bo to zelo ubogo leto, v kolikor je prizadet producent, — a kako dobre čase bodo imeli vsled tega Amerikanci, mudeci se na obisku.

Ce ne bo Pariz kmalu dobil dežja, in sicer dosti dežja, bo za številne tisoče ljudi, živčih v višjih nadstropjih hiš in hotelov, kmalu nemogoče kopaliti se celo le enkrat na teden. Čeprav so imeli bolj zunanji ležeči okrajni številne viharje, ki so najbolj koristili vrtnarjem, je zapaziti v pariskih okrajih najbolj resno pomanjkanje vode v štiridesetih letih. Občinski oblasti so bile že prisiljene omejiti dobavo vode. V nekaterih bolj obljubljenih mestnih delih je mogoče dobiti vodo le do drugega nadstropja.

Neobičajne razmere glede dobave vode so imele za posledico veliko priljubljenost javnih in privatnih kopališč v Seini, ki so potnikom dobro znana. Seina pa je morda najbolj nečista in umazana med vsemi francoskimi rekami ter mora človek po kopelji v tej reki porabiti najmanj pol ure, da odstrani s svojega telesa blato, ki se je nabralo.

Zdravniki priznavajo, da se je treba bati izbruhov resnih epidemij, če ne bo kmalu dežja. Od leta 1865 naprej ni bilo stanje vode v Seini še nikdar tako nizko kot sedaj in še pred avgustom bo najbrž treba prenehati s prometom med Rouen in Parizom.

ŽENA KRIVA MORILNE ZA ROTE.

New City, N. Y., 12. julija. — V očividno žalost njenega moža, starega šestdeset let, Fred Johnsona, hriboveca iz te okolice, je bila njegova žena Lida, stara pet in trideset let spoznana krivim umora po prvem redu.

Pričevanje Johnsona je popolnoma nasprotovale zapriseženi izjavi, katero je podal v bolnici pretekle zime, ko je obdolžil svojo ženo ter nekoga Ed Rose, svojega delavca, da sta sklenila zaroto, vsled katere je Rose streljal na Johnsona. Ugotovilo je identifikacijo Rose-ja kot atentatorja in Rose je priznal, da je res streljal.

Okrajni pravdnik Morton je opomnil Johnsona, da je ječa kazena za krivo pričevanje. Opozoril ga je nadalje, da je Mrs. Johnson izjavila, da je najstarejši otrok, osem let stara deklica, njegov, da pa sta druga dva, stara šest in štiri leta, sinova Rose-ja. Rose sam je pričal, da so vsi trije otroci njegovi.

— Jaz se ne brigam za državno ječo, — je rekel Johnson, — Jaz

PREPREČENO VTIHOTAPLJANJE.

Hamilton, Bermuda, 11. julija. — Kolonialni parlament je ravnokar sprejel posebno postavko, ki bo preprečila vtihotapljanje opojnih pijač z Bermude v Združene države.

Vsako, ki bo spravil opojne pijače na krov, kake ladje, namenjene v ameriška pristanišča, bo moral plačati kazni \$125. V slučaju drugega prestopka bo znašala kazni \$250. Krajevni prodajalci, ki bodo dajali hitopalec potu, bodo kaznovani s tem, da se jim bo odvzelo licenco.

NOV NIZOZEMSKI POSLANIK.

Haag, Nizozemska, 10. julija. — Nizozemska vlada je včeraj oficijelno potrdila imenovanje dr. J. C. Everwijna za mesto nizozemskega poslanika v Združenih državah.

Pravim, da sem trije otroci moji Jaz ne vem, kdo me je ustrelil. Hočem le dobiti svojo ženo nazaj, da bo opravičala hišna dela.

LADJE Z ŽGANJEM NE SMEJO BLIZU

Tu je ladje, z žganjem na krovu, ne smejo po novi odredbi več v ameriška pristanišča.

Washington, D. C., 12. julija. — Soglasno z navodili, katere je poslal vsi carinskim kolektorjem pomožni zakladniški tajnik Moyie, ne morejo tudi ladje, ki imajo na krovu opojne pijače priti bližje kot tri milje do kateregakoli ameriškega pristanišča, ne da bi se izpostavile nevarnosti, da se jim zapleni pijačo ter aretirajo ladjske častnike.

Ta odredba je v strogem soglasju z zadnjo odločitvijo generalnega pravdnika Daughertyja ki je vztrajala mnenje njegovega predhodnika. Dosedaj so smele ladje prihajati v pristanišča z zapечатimi barami.

Potniške ladje, ki so imele navado servirati vino, so smele delati to tudi tukaj, celo v notranjosti treh milj. Sedanja odločitev pa je to odpravila. Celo ladja, vozeča iz Halifaxa na Cubo, ki bi imela na krovu pijačo, se ne bo smela muditi v ameriškem vodstvu ali pa ob ameriški celini.

Več parobrodskih družb bo v sočasni preiskusni postavo kot se jo razlaga sedaj. Cunard črta hoče izsiliti čim hitrejšo odločitev, tem da bo izzvala vlade agente ter privedla v ladjah s seboj polne zaloge pijače.

DE VALERA NAVDUŠENO SPREJET V LONDONU

Spremlja ga Griffith in dva sinfajncja. — V četrtek se bo vrnila pomembna konferenca.

London, Anglija, 12. julija. — Danes zvečer so dospeli iz Dublina Eamon de Valera in drugi irski republikanski voditelji, ki se bodo posvetovali v četrtek z Lloyd Geomom, angleškim ministrskim predsednikom.

Na kolodvoru so jim priredili navdušen sprejem.

Na tisoče in tisoče ljudi se je zbralo na kolodvoru. Načeloval jim je Mr. O'Brien, pri katerem bo delegacija stanovala.

De Valeri je hotel vsakdo stisniti roko. Gotovo bi bila nastala velika panika, če bi ne bila policija pravočasno posegla vmes. De Valera je izgubil klobuk in obleko so mu skoraj čisto raztrgali.

Spremljata ga Griffith in še dva druga sinfajncja.

KAVALERISTI PROTI MUNSČAJNARJEM.

Sandy Hook, Ky., 11. julija. — Sodnik Ciseo je s pomočjo šerifa in njegovih pomočnikov ter petdesetih kavaleristov iztrebil "gango" munsčajnarjev ki je bila dolgo časa na delu v Elliot okraju. Okrajna ječa je vsled tega polna jetnikov in ostali člani tolpe so zapustili deželo ter se po francoski poslovali.

Munsčajnarji so zagrozili sodniku in porotnikom, da bodo ubili vsakga, ki bi izpovedal kaj proti njim in posledica tega je bila, da se je sodnik obrnil na gubernarja, naj pošlje vojaško pomoč. Nekateri so bili poslani v ječo, drugi obsojeni na denarne globe, a ker niso hoteli plačati, so morali tudi oni romati v ječo, da odslužijo svojo kazen.

V naslednjih par tednih se namerava vprizoriti velik pogon na vse ostale okraje Kentuckyja, kjer se izdeluje znani "mountain dew" ali gorsko roso.

NAVAL NA SEVERNA PETROLEJSKA POLJA

PROSPEKTORJI SE TUDI NAHAJAJO NA POTI PROTI SEVERU, DA IŠČEJO ZLATO. — ODREDBE CANADSKE POLICIJE.

Edmonton, Alta, 11. julija. — Naval na petrolejska polja pri Fort Norman v severozapadnem ozemlju se je sedaj v resnici pričel in vsak dan lahko vidite nove gručice srečelovcev, ki se pomikajo naprej v severni smeri od Edmontona, Fort McMurray, Peace River Crossing in od drugih točk.

Med korakajočimi je tudi na dueate izvežanih rudarskih prospektorjev, ki se nahajajo na poti v subarktične kraje, da iščejo zlato.

Vsako mesto, vsaka vas ali vsaka trgovska postojanka je polna vrvenja mož, ki si na vse mogoče načine prizadevajo, da bodo prvi v arktičnem krogu, ko se bo pričel lomiti led v velikem Suženjskem jezeru.

Izza velikega navala na Klondike in druga zlata polja v Alaski leta 1897 ni bilo opaziti še nikdar tako velikanskega priseljevanja.

Odiseja Jukona pa je bila sedaj zopet napisana, seveda z uporabo modernih transportnih sredstev. Iskaleci petroleja, ki se nahajajo na poti proti severu, potujejo v modernih železnih vozovih do konca severnih železnic in od tam naprej v udobnih rečnih parnikih in motornih čolnih.

Neka canadaska petrolejska družba odposlila svoje raziskovalne skupine v aeroplanih iz kovine.

V trenutku, ko zapusti potnik reko, pa se mora boriti še vedno z nezavojevanim severom. Prenos in prevoz sta zvezana z velikimi težavami za one, ki transportirajo težke stroje.

Moderni potniki dobe nekaj pojma o nekoč strašni Edmonton stezi, vodeči v Dawson City. To je steza, ob kateri so zlatoiskaleci na dueate umirali ali pa znořeli od pomanjkanja. Preživeli pa so dospeli na zlata polja v Alaski šele eno leto ali dve leti pozneje.

Od onega časa naprej pa s ose ljudje naučili spoznavati nevarnosti severa ter se okoristili z izkušnjami drugih.

Kraljeva canadaska policija na konjih ne bo pustila nobenemu človeku oditi proti severu, ki ne bo telesno popolnoma usposobljen, opremljen z vsem potrebnim za enoletno bivanje na severu ter založen s potrebnim denarjem.

Dvoje glavnih vrat vhoda na sever tvorita Peace River, nekako 300 milj severozapadno od Edmontona in Fort McMurray, skoro enako razdaljo proti severu.

NEMŠKI POSLANIK V WASHINGTON, D. C.

Nemčijo bo zastopal v glavnem mestu Amerike star nemški vseučiliški profesor.

Berlin, Nemčija, 11. julija. — (Poroča Karl von Wiegand.) Danes sem izvedel iz povsem zanesljivega vira, da bo imenovan nemški poslanikom v Washingtonu profesor Lujo Brentano.

Vseučiliški profesor Brentano se nahaja sedaj v Florenci. Dosedaj še ni sporočil, če je s tem predlogom zadovoljen.

On je Bavarec ter je star 77 let. Bil je profesor narodnega gospodarstva na univerzi v Lipskem, Strassburgu, Monakovem in na Dunaju.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po niski ceni, sanealno in hitro, čeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Raspoklila na sadnje pošte in izplačnja "Kt. poštni šekoval ured" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$2.20	1,000 kron	\$ 7.60
400 kron	\$2.90	5,000 kron	\$35.00
500 kron	\$3.60	10,000 kron	\$69.00

ITALIJA IN ZASEDENO OKOLJE:

Raspoklila na sadnje pošte in izplačnja "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 2.90	500 lir	\$25.50
100 lir	\$ 5.30	1000 lir	\$50.00
300 lir	\$15.60		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Raspoklila na sadnje pošte in izplačnja "Adriaticke Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 2.30
5,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 10.50
10,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 21.00
50,000 nemško-avstrijskih kron	\$100.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepriznanim; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam pošlani denar dospē v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo sajamočene izvršne ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je pošlati najboljši po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

Franciozi o nas.

P. V. B. v. "Slovenskem Narodu".

Pariška tedenska revija "L'Europe Nouvelle", ena najbolj priznanih in razširjenih francoskih revij, ki se bavi predvsem s političnimi vprašanji nove Evrope, prinaša večkrat novice in članke o naši državi. Glavni urednik te revije je mlada dama, Louise Weiss, doktorica socialnih znanosti, ki, kakor mi je pravila osebno, prav dobro pozna naše kraje kakor tudi Češkoslovaško; politični ravnatelj revije pa publicist Philippe Millet.

Da spoznamo, kako sodijo Francozi o nas, predvsem iz zadnje številke, (od 4. junija) par notie o naši državi:

Srbi so bili za trenutek vznemirjeni. Bili so se, če bo konstituenta določila za novo kraljevino ime Jugoslavija namesto kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki je že posvečeno po oficijelni rabi. Beseda Jugoslavija dii po separatizmu, ker samo njo rabijo v Zagrebu, odkar so si gospod Radić in njegovi prijatelji prisvojili večino hrvatskih mandatov v konstituenti. Srbi, ki so že opustili svojo zastavo in svoje ime, ne bi hoteli popolnoma izginiti v naslovu naroda, ki so ga ustanovili s tolikimi žrtvami.

Sicer so pa lahko mirni. Prebivalci države SHS ("sie hassen sieh") pravijo Nemci bolj hudomušno kot pa duhovito), bodo še dolgo "Srbi", kadar bodo prihajali v akcident. Prejšnji trgovinski minister Kokovec je to pred kratkim spoznal. Poklican je bil v London radi pagajanj in bil sprejet v Buckingham palače. Predstavili so ga kot ministra Jugoslavije, potem kot ministra Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ko pa vsi ti naslovi niso vzbudili velikega zanimanja, se je odločil izreči: — Zastopam Srbijo. — To je bilo vse kaj drugega. — A, vi ste Srbi? — so mu rekli prav pristržno in ga hitro obkolili. Zagrebški časopisi so ta malenkostni dogodek komentirali s sladkokislimi besedami. Imeli niso prav.

Največ, kar bi se dalo očitati imenu nove kraljevine, je to, da je malo predolgo. Toda pisalo se bo kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, in izgovarjalo se bo Srbija. Kdo pač imenuje Anglijo "Združeno kraljevino Velike Britanije in Irske"? —

Jugoslovanska konstitucija gleda v bodočnost. V členu 2, je določila grb kraljevine. Ta grb je sestavljen na sledeči način: dvoglavi beli orol se dviga na rdečem ščitu. Nad njim kraljeva krona. Na orlovih prsih trije mali ščiti: eden je srbski grb, bel križ na rdečem polju s kratkicami v vsakem kotu; drugi je hrvatski grb, razpredeljen v 25 srebrnih in rdečih polju, tretji pa je slovenski, sinji in s tremi zlatimi zvezdami na šest roglov. Pod tem pa beli polmeseč jugoslovanskih muslimanov.

Očividno ta grb in njegova sestava nista heraldično čisto pravilna. Toda to izgleda v začetku konstitucije mlade države malo arhaiistično in samozavestno.

Spominu našega pariškega poslanika, ministra Milenka R. Vesniča je posvetil članek Louis Eisenmann, profesor na pariški univerzi.

Ta članek nam dobro kaže, kako izvrstno poznajo in razumevajo marsikateri Francozi notranje razmere v naši državi, pa tudi njeno zunanjo politiko.

Pri tej priliki pripomnim, da je pred koroškim plebiscitom izšel izpod peresa Eisenmannovega članek o koroškem vprašanju. G. profesor sam mi je pravil, da sta prišla takrat k njemu dva srbska častnika, ga prosila, naj kaj spiše v prilog naši stvari o Korotanu in mu dala potrebne podatke za to. Tako je nastal oni članek. Silno zanimivo je, da so se brigali srbski častniki v Parizu za našo stvar na Koroškem, medtem ko se takrat v Ljubljani ni ukrenilo ničesar, da bi bila Francija po svojem časopisju informirana o pravih naših zahtev.

O Vesniču pravi g. Eisenmann med drugim sledeče: — Vesnič si je bil pridobil v Parizu in v evropski diplomaciji izredno stališče. Njegov vpliv je bil brez dvoma večji kakor vseh njegovih prednikov na srbskem poslanstvu. Njegova domovina je to občutila v težkih letih neposredno pred vojno, kakor tudi med njo, in v neizmerno težavem času, ki se je začel po premirju za mlado kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in ki se še ni popolnoma končal.

Bil je Srb v dno svoje duše in v srbskem političnem življenju — prepričan radikalec. To se mu je včasih očitalo celo kot ozkostranost in dokaz, da mu manjka razuma in vidika ter pogleda v bodočnost. Brezdvomno ni več okvir Srbije, če tudi povečane, v sorazmerju z energijami in vsem bogastvom Jugoslavije, ki je skoraj dokončala svojo narodno epoto, in kljub vsemu kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev ni in ne more biti enostavna Velika Srbija. A lažje je za tujca, da to pozna in iz tega dela sklepe, kakor za Srba, ki je postal velik v bojih med Milanom in Avstrijo, ki je bil priča in žrtev krize leta 1908 in 1909, ki si je svest izredne moči, ki jo je domoljubje seljaka in njegova vojaška vrednost dala narodni stvari. Ali se moremo čuditi, da Vesnič ni mogel kar naenkrat pozabiti vsega tega in si napraviti čisto novo jugoslovansko dušo?

Njemu, ki je srečno sklenil srbski konkordat, zares ne moremo očitati ozkostranosti duha ali srbskega fanatizma. Ali je bil morda ta konkordat kaj drugega kakor prvi temeljni kamen te bodoče Srbije, ki, ker ni bila več izključno pravoslavna, in ki bi bila izključno srbska? Vlade, ki so po končani balkanski vojni pripravile in podpisale to pogodbo, morda takrat niso poznale vse njene dalekosežnosti in vsega, kar je obljubljal. Toda v mišljenju Belgrade je bil razloček in globok občutek, in svastrvo do Dunaja, ki je imelo jasne cilje, se v tem ni motilo. Konkordat je bil udarec za evharistično politiko, katero je delal — Hofburg, in brez dvoma eden vzrokov, da so sklenili ministri Frana Jožefa, da pokončajo novi Pijemont, ki je visel na telesu zbijajoče se monarhije. Bil je tudi eden onih korakov, katere je bilo treba storiti, da se je zamogla med pravoslavni in katoliškimi Jugoslavoani skleniti pogodba za prisrčno in pošteno zvezo brez zahrbtnosti in pošteno zvezo brez zahrbtnosti.

Nesreča na svatbi.

Iz Beograda poročajo, da je bila svatba v selu Selevcu pri Svilajcih. Pri plesu kola je v žepu mladega Aleksa Lazića eksplodirala ročna granata. Tri svate je ubilo, šest pa težko ranilo.

STRAŠNA NESREČA.

Na polju pri Mountsville, W. Va., se je dvignil v zrak velikanski ameriški vojaški zrakoplov. Pilot je pa kmalo zatem izgubil kontrolo, aeroplan je padel na tla ter močno poškodoval štirinajst avtomobilov, ki so se nahajali v bližini.

Kotor.

Naš stari znanec, italijanski general Bencivenga, ki nam je pred meseci pripovedoval, kako pomamljiva je za Italijo strategična meja na Julijskih Alpah in kako prednost bi imeli Jugoslavoani v slučaju pomorske vojne na svojem jadranskem bregu napram Italijanom, se peča sedaj v "Piccolo Della Sera" s Kotorom.

Skoro že leto dni, ko se je govorilo o železniški zvezi med Kotorom in Belgradom po drinski dolini do Mikšica v Črnigori in od tam do morja v Boki Kotorski. — Takrat je italijanski časopisje nekaj ugovarjalo takim balkanskim zvezam, pa utihnilo, ko so prišli na površje drugi železniški načrti za zvezo Belgrade z Jadranskim morjem. Sedaj stopa v ospredje zopet prvi načrt, kar potrjujejo razna poročila iz Belgrade, ki dostavljajo, da si namerava Jugoslavija v Boki Kotorški zgraditi prvotno trgovsko pristanišče. Kotor je za to jako pripraven in more s svojimi ožninami in širinami sprejeti največje svetovno brodovje. — Kotor pa je tudi vsestransko varen pred vsakim napadom z morja, pa tudi z zraka, kajti sovražni zrakoplovi se s lahko preženejo z gorskih višin, ki obdajajo kotorsko morje. Tako nudi Boka Kotorška brodovju najsigurnejše zavetje ne le v mirnem, ampak tudi v vojnem času.

Kotor je velikega pomorskega pomena. Belgrad je pa silno važna točka za rečni promet. V Belgrad tečejo vode iz Bavarške (Dunav), in Hrvatske (Sava), potem iz Madžarske, stekajo se tam takorekč vse vode visokega in srednjega Podunavja. Rečne ceste so za transport obširnega in težkega blaga najbolj primerne. Dalje je Kotor točka, na kateri je Jadran prestolici Jugoslavije najbližji. — Zračna razdalja med tema dvema mestoma je manjša od one med Dunajem in Trstom, ali Budimpeščem in Reko. Iz tega sledi, da ako se hoče med Kotorom in Belgradom ustvariti udobno, hitro in uspešno zvezo, bo Kotor predstavljal naravno pomorsko prevažališče za blago v Belgrad in iz Belgrade, ki se to posluževal po drugi strani svojih rečnih zvez. Moderni tehniki ne bo nemogoče, pomagati različne težkoče po gorskem svetu, po katerem ima teči nameravana železnica.

Z ugodnimi tarifi in političnimi ter gospodarskimi dogovori more Jugoslavija orijentirati vodni promet na dve točki, in sicer rečni v Belgrad in pomorski v Kotor. — Za Jugoslavijo pomeni zgradba železniške zveze Belgrad — Kotor gospodarsko neodvisnost in jantstvo proti vsakemu riziku in škodi v slučaju vojne.

Poleg tega trgovskega načrta, ki hoče utrditi v Kotoru prvotno trgovsko pristanišče, moramo imeti pred očmi še načrt, ki hoče napraviti Šibenik za pomorsko bazo jugoslovanske države. Šibenik ima strategično pozicijo, ki je najugodnejša za napad pa tudi za obrambo, kajti Šibenik je od Kotor manj oddaljen kakor Kotor od Brindisi, odkoder bi Italijani v vojnem času operirali proti Boki Kotorški. Šibenik in sploh dalmatinska obala tvori končno naravno idealno bazo za lahke in gibljive ladje.

General Bencivenga vzklika na to: Tako se vedno bolj in bolj ka-

Villa kot farmer in živinorejec.

Poroča Frazier Hunt.

Velik človek, težak najmanj dvesto funtov, kodrastih črnih las, nepristriženih brk ter z veliko, lepo glavo in visokim čelom, je stopil skozi nizka vrata adobe-hiše.

Nasmehnil se mi je. Bil je — Villa!

Celih štirinajst dni in noči sem se nahajal na njegovem sledu, najprvo v vlaku iz Mexico City, nato po stranski železnici do Rosario v državi Durango in končno šest ur s slabim vozom, v katerega so bili vpreženi trije pari mul.

Potoval sem preko celega sveta, se pogovarjal s predsedniki, stiskal roke kraljem ter se mešal med revolucionarje, — a vedno sem želel govoriti s tem bejevitim možem, živčim jažno od Rio Grande, kajti vedno sem ga smatral za čudno mešanico bandita in viteza.

In sedaj je stal pred menoj, v umazani srajci, širokih hlačah brez pasu. Bil je razogled, brez puške, navađen farmer.

— Stopite v hišo, — me je pozdravil v narečju svojih gora. Kot pravi vitez je stopil na stran ter se priklonil, ko sem vstopil. Po en Don Pancho me je pozdravil iz vsakega kota. Enajst Villov me je pozdravilo iz deseterih fotografij in ene oljnathe slike, ki je zavzemala častno mesto na klavirjem.

Bila je to velika, četverkotna soba. V enem kotu je stala široka postelja, in v drugem stara omara. To ni bila pravzaprav soba za moža, ki je spal v palačah ter plenil po gradovih. To je bila v resnici delal. Kljub temu pa je bil to prijeten zavčaj za moža, na kojega glavo je bila razpisana nagrada in ki je živel dolega leta v svojih gorskih skrivališčih.

Kot njegova soba tako se je tudi on zdel meni kot poražen borilec druge vrste. Igral je svojo igró — ter izgubil. Nič več ne misli in ne sanja o tem, da postane predsednik v mehiškem glavnem mestu. — Postal je veleposestnik, in zdlo se mi je, da je to njegova prava vloga.

Bil je prijazen gostitelj. Ni mi stavil vprašanj, s katerimi bi me spravljal v zadrego. Nisem mu niti povedal, da sem časnikar.

— Prišel sem govoriti. — Prišel sem prav iz New Yorka, da vidim vas, moj genaral. Sedal sem se številnimi velikimi možmi a vedno sem želel videti vas.

— Z glasom, v katerem je bilo polno odkritosrčnosti, je odgovoril: —

— Jaz nisem velik mož. Jaz sem le priprost človek, s to izjemo da gojim nekaj ambicije za svoj narod. Jaz sem popolnoma navađen človek.

— Njegova ponižnost mi ni bila všeč, in radi tega sem rekel: — Ali veste kaj o Garibaldiju, velikem Italijanu?

Villa je odgovoril: — Jaz ga nisem poznal, a mislim, da se je boril na strani Madere neki tuje s tem imenom. (Bil je to sin Garibaldija).

Jaz sem priklil svoj smehljaj. — Ne, jaz mislim velikega rodoljuba Garibaldija, — sem rekel.

— Potem ko je priporil Italiji neodvisnost ter ga je hotel njegov narod bogato nagraditi, je prošil le za vrečo fižola, da ga vzame s seboj na svojo farmo v Siciliji. Smatrali so ga za velikega revolucionarja.

Vse to ni prav nič koristilo. Porazeni voditelj in junak ni imel niti časa, niti talenta, da bi mislil na Garibaldija.

Kljub temu pa sem zopet poskusil. — Vi ste vodili tukaj prvo revolucijo pred desetimi leti, general. Vi ste prišli pet let pred Rusijo. Dvesto časa sem preživel v Rusiji. Sedal sem se s Leninom in večino drugih revolucionarnih voditeljev.

Villa pa se ni brigal za Lenina in njegovo rusko revolucijo. Kako bi mogel sploh kaj vedeti o njem? Življenje preganjanega junaka ali zločinca, — kakor si izvolite, — v Mehiki zadnjih deset let je nudilo malo časa za intelektualno zabavo. Lenin ni pomenjal zanj niti imena. Prav tako lahko bi vprašal, če ve za Spartaka in ustajo rimskih sužnjev.

— Hočem vam pokazati, kaj de-žejo pogreški, ki jih je zakrivila lam tukaj, — je rekel, mesto italijanska popustljiva politika, — da bi nadalje razpravljaj o stva. Mislili smo: ako imamo Trst in reh, katerih ne pozna.

Reko, da imamo tudi že monopol. Sledil sem mu na dvorišče in na trgovino na Jadranu, ali že vi to skozi vrata v dolg skedenj, — dimo, da ga nam postavlja v nekjer je imel svoje poljedelsko o- varnost zveza med Belgradom in rodje, katero mu je kupila vlada Kotorom. Mislili smo: ako imamo pred sedmimi meseci.

Pulj, imamo že strategično nad- Villo je bil zelo ponosen na vse vlado na Jadranu, ali že nam jo to orodje. — Vse je pripravljeno za vpo- nam pomorska baza v Šibeniku. Da- rabo, ko bo prišel čas, — je rekel, nes šele razumemo, kako je bilo — Sedaj imam posejanih šeststo logično in pravilno postopanje Ju- akrov pšenice in v naslednjem le- goslovancev. S svojo intranzigenco tu bo dosti več. Lotil se bom tudi so doseglj to, kar jim je odredal živinorejce ter bi lahko imel tukaj londonski pakt, in sicer, nemoteno 40.000 glav živne, če bi imel do- in gotovo posest Kotor in pomor- volj denarja, da jih kupim. Neka- teri ljudje pa mi ne zaupajo.

stvarno prizadevanje. Na svoji morski obali smo gospodarji mi in v Kotoru in Šibeniku se bo vršila edinoje jugoslovanska volja.

Število Indijancev narašča.

PREGLED KAŽE, DA JE ŠE VEDNO 330.000 INDIJANCEV S 57 JEZIKI ALI INDIJANSKIMI NAREČJI. UMRLJIVOST MED INDIJANCI PA JE VELIKA.

St. Paul, Minn. 12. ulija. — Ameriški Indijanci ne padajo glede števila, soglešno z dr. Hugleyem iz Des Moines, Iowa, ki je pred kratkim načeloval indijanskemu delu metodistične episkopalne cerkve, ki je govoril na konferenci ameriških indijanskih misijonarjev.

— Več kot ena tretjina milijona Indijancev živi v Združenih državah, — je rekel dr. Hugley, — in ti se poslužujejo 57 različnih jezikov.

— Pregled med Indijanci je bil ravnokar vprizorjen od strani uradnikov ter kaže, da se ne veča le število polnokrvnih Indijancev, temveč tudi število mešanecv, in to radi boljših domov, zdravniške postrežbe in boljše skrbi za indijanske otroke. Misijonarji ne uče le vere, temveč tudi sanitacijo, telesno čistost in druge stvari in vsled tega bo število Indijancev brez dvoma naraščalo.

— Dve tretjini teh Indijancev ne razumeta angleškega jezika. Trinajst odstotkov vseh Indijancev je jetičnih in 80.000 jih trpi na trahomi ali egiptčanski očesni bolezni. Trije od vsakih pet indijanskih otrok umrejo predno so dosegli starost petih let.

— V deželi je 430 protestantskih misijonov in 275 katoliških. Indijanski cerkva je 660 in protestanti imajo 42.000 članov, dočim znaša število katoliških Indijancev 51.000.

Na konferenci se je prečitalo pismo Charles Burkeja, komisarja za indijanske zadeve: — Napredek, ki se ga je doseglo v civilizaciji Indijancev ter njih sedanjem razvoju, bi ne bil mogoče brez misijonarjev, ki so bili pionirji pri razlaganju temeljev civilizacije med tem narodom. Želeti je, da bo kmalu prišel čas, ko bodo Indijanci krščanski državljani, ki bodo lahko preživljali sami sebe.

Iz skednja me je odvedel v ne- svetljava ter vsem konfortom mako napol porušeno poslopje ter lega mesta.

— Tukaj bo naša šola. Imeli bomo štiri učitelje in vsak otrok v naselbini bo moral obiskovati šolo. Ravno šol potrebuje Mehika bolj kot kaj drugega. Če bi imel jaz kaj besede, bi ustanovil dosti šol v mestih, vaseh in tudi v najmanjših naselbinah.

— Uboga revedna Mehika, — je nadaljeval počasi. — Dokler ne bo deležna izobrazbe, ne bo mogoče storiti ničesar. Jaz vem to. Dosegel sem starost petindvajsetih let, predno sem znal podpisati svoje ime. Jaz vem, kaj se pravi, če skušate pomagati ljudem, ki ne vedo, kaj hočete. Boril sem se deset let za te ljudi. Imel sem princip ter se boril v namenu, da bo lahko navađen človek živel kot človeška bitje, da bo imel svojo zemljo, prostost in da bo lahko pošiljal svoje otroke v šolo.

— Večina naših ljudi pa je bila preveč nevedna, da bi razumela moje ideje. To je bil tudi vzrok, da sem se prenehal boriti. Boril sem se, dokler je imel vso moč v rokah Carranza, a ko je prišel Obregon, sem mislil, da bi napravil s svojim bojem več škode kot pa koristi. Vsled tega sem pustil celo stvar. Ničesar ne bo mogoče storiti, dokler ne bo zavađen mehiški narod izobrazben.

Mogoče ne ve nikdo drugi boljše kot ta veliki, napol izobraženi človek, kakšna je bila njegova naloga in kako potrebna je bila. Njegova lastno pomanjkanje vzgoje je tudi zmanjšalo njegovo moč. Če bi bil izobražen, bi mogoče sedaj živel v narodni palači v mehiškem glavnem mestu, ne pa ne poznani rečni v gorovju Duranga.

Vzgoja je vse. Vzgoja in zemlja za peone. Vse drugo mora čakati. Ustavil se je ter se zamislil. — Koliko ste stari, general? — sem ga vprašal, ko sem videl, da ne bo nadaljeval. — Štirinadest, — je odgovoril. Pri tem se je ozrl v daljavo kot da razmišlja o dolgi poti življenja, katero je imel za seboj. Zdelo se mi je, da je razočaran pri svojih 44 letih, — kajti razočaran je edina beseda, s katero ga je mogoče primerno opisati. Bil je uničevalec. Sedaj, prvič v svojem življenju je bil — gradilec, prodajent.

Petnajst milij se steza renča Vilpe dolini. Cela renča je dobra za pašnjo in na tisoče akrov bi lahko obrodilo pšenico. — Tukaj imam osemsto svojih ljudi — je pojasnil. — V drugih dolinah pa je naseljenih pet nadaljšnih kolonij, sestavljenih iz mojih pristašev. Pet mojih bivših generalov, Fernandez, Garcia, Ayalos, Avila in Camacho, načeljuje tem petim kolonijam.

— V pretekli jeseni ko je bilo vse dogovorjeno z vlado, so dobili moji ljudje za eno leto plače vnaprej, poljedelsko orodje in zemljo. Dejanska razdelitev zemlje pa se je izvršila pod vodstvom načelnikov kolonij.

— To se je zgodilo na temeljni čini. Navađen vojak je dobil pet do deset, hektarjev, to je dvajset do petindvajset akrov; poročnik nekako dvakrat toliko, kapetan še več in tako naprej.

Po celi Mehiki se je ustanovilo take banditske kolonije. V državi San Luis Potosi na primer je sedaj nastanjenih več kot tisoč mož slavnega banditskega glavarja Sadello v osmih ločenih kolonijah. T prejnji banditi žive v lepih vaseh, s kino gladišči, električno raz-

Francija na novih potih.

Iz Pariza poročajo: Daje časa se že bavijo pariški listi obsežno z izpremembo v postopanju nove nemške vlade in najmerodajnejših zastopnikov nemškega javnega mnenja. Sodiijo da bi imela nemška vlada v resnici dobre namene, v čemur jih potrjujejo zlasti izjave Wirtha in Rathenaua. Briandova zasluga je, da je spravljal francosko politiko na pota, ki so prikladnejša zahtevam narodov in potrebam časa. Briand pa ne govori samo, marveč on tudi dela. Odpustitev polovice vojaštva razreda 1919 vprokljanega pred mesecem dni, je že dovršeno dejstvo. Pa je tudi več drugih znakov, da se vrše izpremembe v francoskem javnem mnenju. Vprašanje Gornje Slezije je končni vzrok zanje. Francosko-italijanski sporazum ni nasproten novi francoski orientaciji. V listih se odkrito razpravlja o okolnosti, da bi se Francija ločila od Angleske. Sporazum z Anglijo je bil za Francosko jako drag, ni imela fronte ob Renu, nima zveze z Anglesko in Ameriko, nima kolonij, je izgubila skoro ves svoj vpliv v Aziji, dočim se je Angleska na Grškem izpostavljala na vse mogoče načine. Prvič je to, da francoski listi dvigajo svoj glas proti svoji močni sasedi in vabijo vlado, da naj krepko reagira na disfati- zem Lloyd Georgea. Anglezji nočejo niti slišati o kaki obsežni zvezi s Francijo v trenutku, ko visi toliko jako važnih zadev in vprašanj. Francija ne želi tako obmej- nih jamstev in tudi ne samo onih, o katerih razpravlja časopisje. — Govori se o Sleziji, o Siriji, o Anatoliji z isto vztrajnostjo kakor za Nemčijo. Gre za zvezo svetovnega značaja in angleški politični možje nočejo priti do nje iz preprostega vzroka, ker ne uvidevajo njene umestnosti in koristi. Anglesko časopisje se obrača proti Franciji in ji očita, da ona hujska k vednim protirevolucijam na — Ruskem in da misli na vedne vojaške ekspedicije. Ako hoče Briand doseči prijateljsko sodelovanje Anglije za bližnjo bodočnost, mora resno misliti na izpremembo svoje politike proti Rusiji, mora opustiti intrice za organiziranje protirevolucij v Sibiriji in mora podpirati Poljake v njihovem prizadevanju na Litvanskem in v — Sleziji, potem bo šele mogoče govoriti o možnosti, da se obdrži ta sporazum. Da se Francija odtnju- je Londonu in približuje Berlinu, to je nadvse značilno za sedanje razmere v vrstah zmagovalcev.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA
5. JULJA 1908INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEK, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIKA, Box 23, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4822 Wash. St., Denver, Colo.
Kupljenik: ROBERT ROBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDETIČ, 4485 Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Cestnat St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 817 East C. St.
MIHAEL KAPSOH, 908 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POBETNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOCHAN, 1263 Mabron Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

SLUŽEBNI ODBOR:

Predsednik: FRANE BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINIAK, Box 250, Ely, Minn.
PETER GSHHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VERHOVNI ZDRAYNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 52 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisane sadržaje pa na predsednika glavnega poročnega odbora.

Iz urada glavnega predsednika Z. S. Z.

Kakor je že bilo objavljeno v poročilih glavnega tajnika, se prične šesto glavno zborovanje v Pueblo, Colo. Iz poročila in okoliščin vidim, da bo ravno to zborovanje precej živahno in burno zaradi tega, ker na tem zborovanju bo prišlo na dnevni red več točk, katerih nisimo imeli prej na drugih zborovanjih. Zadevo združena bo treba enkrat rešiti, da vsaj vemo, pri čem smo. Dalje bo treba pravila preresetati in izpopolniti. Zatorej jaz vsem krajevnim društvom tem potom na sree polagam, da naj dajo potrebne nasvete svojim delegatom, ko bodo prišli na konvencijo, da bodo takorekoč že pripravljeni, da se ne bo po nepotrebnem krtili dragoceni čas. Delegacija mora biti poučena od strani svojih društev.

kaj in kako jim je treba delovati za izboljšanje naših pravi in za bodoči obstoj ter napredek naše organizacije.

Kakor sem omenil, se bo vršilo šesto glavno zborovanje meseca avgusta v Pueblo. Vse podrobnosti bom naznanil kasneje. Za sedaj samo to pravim, kar sem zgoraj omenil, naj se članstvo ZSZ. potruditi ter da potrebne nasvete delegaciji, da bo delegatom in gl. odboru delo olajšano na konvenciji. Tako bomo prihranili dosti dragocenega časa članstvu in denarja.

Torej to naj za danes zadostuje pa prihodnje več.

Z bratskim pozdravom

John Peketz,
glavni predsednik.

Naznanila.

NAZNANILO.

Cairnbrook, Pa.

Opozarjam vse člane društva Veneček Vijolice št. 26 Zap. Slov. Zveze, da se polnoštevilno vdeležijo društvene seje, katere se vrši dne 7. avgusta, ker imamo več važnih stvari ukreniti. Na zadnji seji nas je bilo samo par članov, tako da še asessmenta nisem mogel pobrati. Ni se treba zanašati članu, saj bodo iz društvene blaginje plačali. Zaponni naj si vsak, da se plača samo enkrat in drugič je pa član suspendiran za en mesec bolniške podpore. Jaz ne bom kriv nobenemu in tudi po stanovanjih ne bom hodil prosit, da plačate društvene prispevke. Vsak član dobro ve, da ako kdo k društvu pristopi, mora tudi redno plačevati asessment. Ako ne boste obiskovali društev in sej, bo društvo šlo nazaj, ne naprej. Torej zapomnite si, da bom vsakega suspendiral, ako ne bo pravočasno plačal asessmenta.

Z bratskim pozdravom
Anton Oblak, tajnik.

RAZKRIT KOMPLIT.

Iz Budimpešte poročajo: Pošto ravnateljstvo v Szegedinu je dne 14. junija zaplenilo sumen zavoj, v katerem so bili boljševiški letaki, pisma in novine. Naslovljenec Evgen Reismann je bil aretiran. Pri hišni preiskavi v njegovem stanovanju so dobili mnogo komunističnih letakov in korespondenco ubeglih komunistov z Dunaja. Reismann je priznal, da mu je pravzaprav ime Pavel Telegdi (torej Madžar po imenu) in da ga je komunistična skupina poslala v Szegedin, da bi tam ustanovil komunistično stranko in zlasti poljske delavce pridobil za stavko ob žetvi. Tudi v Szegedinu je delil komunistične letake, vzdrževal zvezo z debrecenskim in budimpeštanskim komunisti ter pošiljal na Dunaj vedno poročila o položaju. Oddali so ga državnemu pravdnstvu.

Dementi o izgonu bivšega madžarskega ministra iz Jugoslavije.

Nasproti vesti lista "Magyar Ország", da je bil bivši vojni minister v Karolyjevem kabinetu Linder s 350 somišljeniki izgnan na mnenja,

NAZNANILO.

Sporočim prijateljem in znancem prežalostno vest, da se je naš brat

JERNEJ ZELENCO

ponesrečil dne 3. julija, in sicer ko so se hoteli izogniti drugemu avtomobilu, je zadel z glavo v telefonski drog in se tako ponesrečil, da je dne 5. julija na operaciji umrl in so mu rojaki sobratje od društva napravili dostojni pogreb. Ranjki je bil član društva Bratska Zveza št. 5 v Ralphom, Pa. V Ameriki je bil 15 let. Tukaj zapuščal dva brata in dva bratrance, v starem kraju pa soprogo in eno hčer ter sestro Heleno. Doma je bil iz Žirov na Notranjskem.

Žalujoci ostali:

Martin Zelenc, brat,
1451 First Ave., New York, N. Y.
Paul Zelenc, brat,
311 Oak St., Emporium, Pa.
John Otrin in Joseph Zelenc, bratrance.

Iz Jugoslavije in v zaprtem vozu odpeljan do avstrijske meje, odkoder je s svojimi tovariši odpotoval na Dunaj, doznajajo žisti z merodajne strani, da ta vest ne odgovarja resnici. Nobenemu merodajnemu uradu ni ničesar znanega o resničnem ali nameravanem izgonu Linderja in njegovih tovarišev.

Vatikan in italijanska vlada.

Italijanska vlada je prekinila svoje odnose z Vatikanom leta 170, ko je prenehala papaževa država. Odnosaj med italijansko vlado in Vatikanom je definiran točno v posebnem zakonu, ki je del italijanske ustave. Vatikan ni nikdar priznal tega zakona ter smatra italijansko oblast, ki se je s silo polastila Rima, za kršenje svojega prava in svoje državne oblasti. Italija zato še danes nima svoje ga diplomatskega zastopnika v Vatikanu. Zadnji čas se govori o zblizanju med Italijo in Vatikanom, ali službena nota v oficijelnem organu svete stolice "Osservatore Romano" pravi razločno, da gre še zgolj za hipoteze in razprave, od katerega je ostalo samo

Od magistrata (hotel de ville), se razkropili klovekam, nikdar jih ki so ga začeli zidati v renesančno več ne bo nazaj. V daljavi se vidi nem stila leta 1627, in ga dovršili v 19. stoletju, so ostale le štiri glavne stene. Izvrstno merjeni strelji nemškega topništva so vse drugo uničili, od mestnih muzejev in biblioteke ni ostano nič. Ni bil to samo boj Nemcev zoper Francoze, ampak pred vsem tudi boj zoper francosko civilizacijo. Ker je ni bilo mogoče uničiti z nemško "kultur", ki so jo odklanjali vsi narodi, so jo Nemci skušali uničiti s silo.

Reims je strašno žalosten. Več stotisoč beguncev so vrgli Nemci v nesrečno mesto in ubili nad 10.000 prebivalcev. Nekateri hiše so na novo pozidane, predvsem šole, kar me je prijetno iznenadilo, druge so za silo popravljene, a precej ljudi stanuje po barakah.

Zanimive so kleti za šampanjce, vsekane v apnenčevu skalo. Šampanjce so izumili v začetku 18. stoletja. Po prvem vrenju se vino natoči v steklenice in doda se mu malo sladkorja. S tem se povzroči nevo vrenje. Steklenice se postavijo na glavo in produkt vrenja se seseda na zamašek. Da se odstrani ta produkt, je treba steklenico večkrat odpreti, dokler ni vino popolnoma čisto. Končno se mu doda malo konjaka. Tako nastane šampanjce. Razpošilja se še le potem, ko je ležal več let v kleti.

Po obedu smo sedli spet v avtomobile in se odpeljali daleč ven na bojno polje. Vožnja po francoskih cestah je prijetna, ker so v izvrstnem stanju. Za to skrbi država in francoski avtomobilni klub, ki žrtvuje vsako leto velike svote za popravilo cest. To je dobri naložen kapital, kajti s tem se privabijo tuji avtomobilisti v deželo, predvsem bogati Angleži in Amerikanci, ki prinesejo lepe denarje s seboj. Prvo, kar so popravili Francozi po razdeljanih pokrajinah, so bile ceste. Vedeli so, da bo prišel nebroj turistov ogledovat bojna polja. Organizirali so turizem, delali veliko reklamo, izdali za posamezne sektorje bojišče ilustrirane vodnike z zgodovino in načrti bojev in na ta način privabili tuje.

Pot nas pelje proti vzhodu in kmalu smo v bojni črti. Drugače se ne vidi kot granatno luknjo pri granatni luknji, nikjer nobenega drevesa, nobene hiše, nobenega človeka. Tuintam prerasča plevel gola peščena tla, iz katerih moli ozgano železje.

Ob cesti leži nemški tank. V trenutku, ko je lezel čez cestni jarek in se hotel spraviti na cesto, da bi se vozil po njej naprej v Reims, ga je dobro merjena francoska granata zadela in pokvarila. Kdo ve, kaj se je zgodilo z njegovo posadko? Tako leži ogromna mas aob cesti, podobna predpotopni zverji, spredaj nosi napis "Hydra" in na vseh straneh črni križ, nemški bojni znak.

Avtomobili se ustavijo in ogledujemo se ubitega velikan. Cesta vodi čez valovje gričev, a vedno v ravni črti, navzgor in navzdol, kar je karakteristično za francoske ceste. Tako se vidi skoraj vedno vsaj en kilometer pred seboj in je možno voziti s četrto hitrostjo.

Pasiramo ras, deloma popravljen, edino, v katero so se vrnili prebivalci nazaj, nato mesteca — Beine, od katerega je ostalo samo par ožganih zidov, prebivalci so y takozvani "Meuse - Argonne"

Pot nas vodi v hudi vročini dalje; povsod sama peščena pušcava. Tako nekako mora izgledati Sahara. 45 km v smeri proti Suippes ni ne enega dvesa, ne ene hiše, ne enega živega bitja. V diru živig ne včasih mimo nas kak avto in izgine spet v oblakih prahu.

Nazaj grede se ustavimo pri fortu de la Pompelle. Ta fort je ključ do Reimsa in po ljuti borbi se je Nemcem posrečilo, dobiti ga v svoje roke. A Francozi so nanj namerili en 40centimetrski top in izstrelili eno granato. Padla je matematično natančno v sredo forta. Učinek smo si ogledali; bil je grozen: granata je prebila vse do kleti, napravila velik krater, ki sega do dna kazemat in še isti dan so zavzeli fort spet Francozi. Strašne boje, ki so se tu vršili, je opeval ameriški pesnik Alan Seeger v svoji pesmi "The bloody slopes".

Na vzhodu forta de la Pompelle leži razstreljen nemški tank, pri fortu stoji baraka — gostilna, — edina hiša daleč naokoli, na stenalah ima fotografije z bojišč, omenim le eno: ameriškansko pokopališče v Romagneu, 25.000 grobov ameriškanskih vojakov, ki so padli

Zgorajšnja slika je dobila na razstavi v Rimu prvo darilo v znesku tisoč dolarjev. Slika predstavlja "Plačilo junaštvu". Napravil jo je šestindvajsetletni Amerikaneec Schwartz. V Rimu je živel v velikih stiskah. Bil je lačen in brez denarja, in gospodinja mu je že odpovedala stanovanje, ko je naenkrat dobil veselo vest, da je bilo njegovo delo odlikovano.

Izlet v Rheims in na francosko bojišče.

ofenzivi, največje ameriškansko pokopališče v Franciji.

Zalostni smo se vrnili. Povsod smo videli razdejane, kaos, smrt. Tega, kar je uničeno, ni mogoče oceniti, še manj pa plačati. In če Nemci še toliko zlata plačajo, ni nikoli ne bodo mogli vsega povrniti.

Ob vsej črti, kamor so vdrl Nemci daleč v Francijo, bodo postavili Francozi lepe visoke spominske kamne z napisom: "Tu je bil vržen nazaj naval barbarov". Kamen ima obliko piramide in na njem je izklesan francoski vojni šlem.

Dohodki državne trošarine

so največji na Hrvaškem. V mesecu aprilu so znašali dohodki državne trošarine v Hrvaški in Slavoniji 9.472.820 dinarjev 81 par. v Vojvodini 3.075.328 dinarjev 87 par. v Sloveniji 3.075.328, v Srbiji 672.685 in v Dalmaciji 3 milijone 405 tisoč 646 dinarjev.

Knjige za lahkomišelnice ljudi, (spisal I. Cankar) 1.75

Pet tednov v zrakoplovu 2.00

Zbrani spisi Jakob Alešovec.

"Kako sem se jaz likal", Prvi del 1.25

Drugi del 1.25

Tretji del 1.00

"Ljubljanske slike", Četrti in peti del 1.50

"Ne v Ameriko", Šesti del 1.25

Amerika in Amerikanci 5.00

Gledališke knjige.

Reveček Andrejček 1.50

Molitveniki.

Rajski Glasovi.

v platno vezano 90

v usnje vezano 1.80

v kost vezano 1.70

Sveta Ura

v platno vezano 1.00

v usnje vezano 2.00

v kost vezano 1.80

Zemljevidi.

Združenih držav 15

Kranjske dežele 10

Zemljevid Evrope 30

Velika štenska mapa 2.50

Zemljevidi: New York, Ill., Kansas, Colorado, Pennsylvania, Mont., Minnesota, Wisconsin, Wyoming, W. Va., Alaska

vsaki po 25

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštini nakaznici ali poštinih znamkah. Poština je pri vseh cenah vračunjena.

Novi načri ekskralja Karola.

Zagrebska "Riječ" poroča z Dunaja:

Dunajski dopisnik "Vossische Zeitung" poroča svojem listu:

Dne 20. avgusta slavi Madžarska narodni praznik kralja Stefana.

Na ta historični dan namerava ki so se pojavili v Budimpešti pred Karel ponoviti svojo velikonočno avanturo.

Dan sv. Stefana je iz noč. O madžarskem predlogu o bran od legitimistov kot odgovor vstopu v zvezo narodov se bo razna oni dan, ko je moral Karl v pravljalo v Ženevi tekem meseca spremstvu ententnih častnikov in septembra, ali Karl bo takrat že avstrijskih socialnih demokratov davno na Madžarskem. Načrt za zapustiti Subotiče in se vrniti v njegov povratek je sličen načrtu Šveco. Kot zunanji znak te namet o Veliki noči. Šele par dni po nje-re se navaja dejstvo, da je Karel govem odhodu iz Švice se bo javi-zaprosil pri zvezni vladi v Švici lo, da je zapustil svoje sedanje bi-za do avgusta, španska vlada pa nova potni listi antante. Njegov je energično dementirala vest, da prihod na Madžarsko se bo držal bi bil Karl zaprosil pri njej za do-tajno. V to svrhu je na Madžars-voljenje bivanja v Španiji. Karel kem dovolj malih gradov, kjer bo si za mesec avgust ni izbral nove-Karl lahko ostal neopažen. Nato ga bivaliča v inozemstvu, ker se se bo izvršil plebiscit, kakor se je namerava vrniti na Madžarsko. to dogodilo pred povratkom kra-Na ta način bo mala ententa izno-lja Konstantina na Grško in kaj va postavljena pred vprašanje: — bi tak plebiscit pod današnjo vla-do na Madžarskem pomenil, je Madžarskem znači "casus belli?" pač vsakemu jasno. Legitimisti Mala ententa stoji torej pred no-upajo, da bo "volja naroda" v ta-yimi važnimi dogodki. Sedanja kem plebiscitu zelo vplivala na madžarska vlada je zaprosila švi-carsko, da prizna Karla za zakoni-tega kralja Madžarske, a to je vr-lo važen čin, ki se je izvršil popol-noma neopaženo. Radi tega uspe-državnim upraviteljem Horthy-he so karlistični krogi v Švici ze-ponosni. Madžarski poslanik v Bernu, dr. Feilich Barmer je pred-ložil tajništvo Zveze narodov v Ženevi predlog, da se dovoli Madžarski vstop v Zvezo. V gotovih krogih upajo, da se bo s spreje-mom Madžarske v zvezo narodov ustvarila ugodna situacija za re-šitev vprašanja madžarskega pre-stola. Ko bo Madžarska enkrat sprejeta v zvezo narodov, se bo predložil nov predlog, v katerem se zahteva od zveze narodov, da prepove nedovoljno vplivanje ino-zemstva v notranje razmere Madžarske. Po paragrafu 17. statuta zveze narodov ni dovoljena pre-ti s "casus belli" proti Madžar-jji, katero je podpisal predsednik ski, kakor se je zadnjič v Pragi in Beogradu to zgodilo. Po pravih Zdruzenihi državi ter Avstri-zveze narodov ima vsaka država jo in Nemčijo.

pravico, da uredi vprašanje notra-nje forme države in njenega vr-hovnega poglavarja po svoji last-ni volji. Pravila zveze narodov to-rej sama zabranjujejo tako češko-slovaške kakor jugoslovanske — grožnje, kakor so se pojavile za-casa zadnje Karlove avanture. — Madžarskemu demetiiju, da 20. avgust ni izbran kot dan novega puča, je kaj malo verjeti, morda narodni praznik kralja Stefana. ravno toliko, kot onim dementijem Na ta historični dan namerava ki so se pojavili v Budimpešti pred Karel ponoviti svojo velikonočno avanturo.

Dan sv. Stefana je iz noč. O madžarskem predlogu o bran od legitimistov kot odgovor vstopu v zvezo narodov se bo razna oni dan, ko je moral Karl v pravljalo v Ženevi tekem meseca spremstvu ententnih častnikov in septembra, ali Karl bo takrat že avstrijskih socialnih demokratov davno na Madžarskem. Načrt za zapustiti Subotiče in se vrniti v njegov povratek je sličen načrtu Šveco. Kot zunanji znak te namet o Veliki noči. Šele par dni po nje-re se navaja dejstvo, da je Karel govem odhodu iz Švice se bo javi-zaprosil pri zvezni vladi v Švici lo, da je zapustil svoje sedanje bi-za do avgusta, španska vlada pa nova potni listi antante. Njegov je energično dementirala vest, da prihod na Madžarsko se bo držal bi bil Karl zaprosil pri njej za do-tajno. V to svrhu je na Madžars-voljenje bivanja v Španiji. Karel kem dovolj malih gradov, kjer bo si za mesec avgust ni izbral nove-Karl lahko ostal neopažen. Nato ga bivaliča v inozemstvu, ker se se bo izvršil plebiscit, kakor se je namerava vrniti na Madžarsko. to dogodilo pred povratkom kra-Na ta način bo mala ententa izno-lja Konstantina na Grško in kaj va postavljena pred vprašanje: — bi tak plebiscit pod današnjo vla-do na Madžarskem pomenil, je Madžarskem znači "casus belli?" pač vsakemu jasno. Legitimisti Mala ententa stoji torej pred no-upajo, da bo "volja naroda" v ta-yimi važnimi dogodki. Sedanja kem plebiscitu zelo vplivala na madžarska vlada je zaprosila švi-carsko, da prizna Karla za zakoni-tega kralja Madžarske, a to je vr-lo važen čin, ki se je izvršil popol-noma neopaženo. Radi tega uspe-državnim upraviteljem Horthy-he so karlistični krogi v Švici ze-ponosni. Madžarski poslanik v Bernu, dr. Feilich Barmer je pred-ložil tajništvo Zveze narodov v Ženevi predlog, da se dovoli Madžarski vstop v Zvezo. V gotovih krogih upajo, da se bo s spreje-mom Madžarske v zvezo narodov ustvarila ugodna situacija za re-šitev vprašanja madžarskega pre-stola. Ko bo Madžarska enkrat sprejeta v zvezo narodov, se bo predložil nov predlog, v katerem se zahteva od zveze narodov, da prepove nedovoljno vplivanje ino-zemstva v notranje razmere Madžarske. Po paragrafu 17. statuta zveze narodov ni dovoljena pre-ti s "casus belli" proti Madžar-jji, katero je podpisal predsednik ski, kakor se je zadnjič v Pragi in Beogradu to zgodilo. Po pravih Zdruzenihi državi ter Avstri-zveze narodov ima vsaka država jo in Nemčijo.

pravico, da uredi vprašanje notra-nje forme države in njenega vr-hovnega poglavarja po svoji last-ni volji. Pravila zveze narodov to-rej sama zabranjujejo tako češko-slovaške kakor jugoslovanske — grožnje, kakor so se pojavile za-casa zadnje Karlove avanture. — Madžarskemu demetiiju, da 20. avgust ni izbran kot dan novega puča, je kaj malo verjeti, morda narodni praznik kralja Stefana. ravno toliko, kot onim dementijem Na ta historični dan namerava ki so se pojavili v Budimpešti pred Karel ponoviti svojo velikonočno avanturo.

Dan sv. Stefana je iz noč. O madžarskem predlogu o bran od legitimistov kot odgovor vstopu v zvezo narodov se bo razna oni dan, ko je moral Karl v pravljalo v Ženevi tekem meseca spremstvu ententnih častnikov in septembra, ali Karl bo takrat že avstrijskih socialnih demokratov davno na Madžarskem. Načrt za zapustiti Subotiče in se vrniti v njegov povratek je sličen načrtu Šveco. Kot zunanji znak te namet o Veliki noči. Šele par dni po nje-re se navaja dejstvo, da je Karel govem odhodu iz Švice se bo javi-zaprosil pri zvezni vladi v Švici lo, da je zapustil svoje sedanje bi-za do avgusta, španska vlada pa nova potni listi antante. Njegov je energično dementirala vest, da prihod na Madžarsko se bo držal bi bil Karl zaprosil pri njej za do-tajno. V to svrhu je na Madžars-voljenje bivanja v Španiji. Karel kem dovolj malih gradov, kjer bo si za mesec avgust ni izbral nove-Karl lahko ostal neopažen. Nato ga bivaliča v inozemstvu, ker se se bo izvršil plebiscit, kakor se je namerava vrniti na Madžarsko. to dogodilo pred povratkom kra-Na ta način bo mala ententa izno-lja Konstantina na Grško in kaj va postavljena pred vprašanje: — bi tak plebiscit pod današnjo vla-do na Madžarskem pomenil, je Madžarskem znači "casus belli?" pač vsakemu jasno. Legitimisti Mala ententa stoji torej pred no-upajo, da bo "volja naroda" v ta-yimi važnimi dogodki. Sedanja kem plebiscitu zelo vplivala na madžarska vlada je zaprosila švi-carsko, da prizna Karla za zakoni-tega kralja Madžarske, a to je vr-lo važen čin, ki se je izvršil popol-noma neopaženo. Radi tega uspe-državnim upraviteljem Horthy-he so karlistični krogi v Švici ze-ponosni. Madžarski poslanik v Bernu, dr. Feilich Barmer je pred-ložil tajništvo Zveze narodov v Ženevi predlog, da se dovoli Madžarski vstop v Zvezo. V gotovih krogih upajo, da se bo s spreje-mom Madžarske v zvezo narodov ustvarila ugodna situacija za re-šitev vprašanja madžarskega pre-stola. Ko bo Madžarska enkrat sprejeta v zvezo narodov, se bo predložil nov predlog, v katerem se zahteva od zveze narodov, da prepove nedovoljno vplivanje ino-zemstva v notranje razmere Madžarske. Po paragrafu 17. statuta zveze narodov ni dovoljena pre-ti s "casus belli" proti Madžar-jji, katero je podpisal predsednik ski, kakor se je zadnjič v Pragi in Beogradu to zgodilo. Po pravih Zdruzenihi državi ter Avstri-zveze narodov ima vsaka država jo in Nemčijo.

pravico, da uredi vprašanje notra-nje forme države in njenega vr-hovnega poglavarja po svoji last-ni volji. Pravila zveze narodov to-rej sama zabranjujejo tako češko-slovaške kakor jugoslovanske — grožnje, kakor so se pojavile za-casa zadnje Karlove avanture. — Madžarskemu demetiiju, da 20. avgust ni izbran kot dan novega puča, je kaj malo verjeti, morda narodni praznik kralja Stefana. ravno toliko, kot onim dementijem Na ta historični dan namerava ki so se pojavili v Budimpešti pred Karel ponoviti svojo velikonočno avanturo.

Dan sv. Stefana je iz noč. O madžarskem predlogu o bran od legitimistov kot odgovor vstopu v zvezo narodov se bo razna oni dan, ko je moral Karl v pravljalo v Ženevi tekem meseca spremstvu ententnih častnikov in septembra, ali Karl bo takrat že avstrijskih socialnih demokratov davno na Madžarskem. Načrt za zapustiti Subotiče in se vrniti v njegov povratek je sličen načrtu Šveco. Kot zunanji znak te namet o Veliki noči. Šele par dni po nje-re se navaja dejstvo, da je Karel govem odhodu iz Švice se bo javi-zaprosil pri zvezni vladi v Švici lo, da je zapustil svoje sedanje bi-za do avgusta, španska vlada pa nova potni listi antante. Njegov je energično dementirala vest, da prihod na Madžarsko se bo držal bi bil Karl zaprosil pri njej za do-tajno. V to svrhu je na Madžars-voljenje bivanja v Španiji. Karel kem dovolj malih gradov, kjer bo si za mesec avgust ni izbral nove-Karl lahko ostal neopažen. Nato ga bivaliča v inozemstvu, ker se se bo izvršil plebiscit, kakor se je namerava vrniti na Madžarsko. to dogodilo pred povratkom kra-Na ta način bo mala ententa izno-lja Konstantina na Grško in kaj va postavljena pred vprašanje: — bi tak plebiscit pod današnjo vla-do na Madžarskem pomenil, je Madžarskem znači "casus belli?" pač vsakemu jasno. Legitimisti Mala ententa stoji torej pred no-upajo, da bo "volja naroda" v ta-yimi važnimi dogodki. Sedanja kem plebiscitu zelo vplivala na madžarska vlada je zaprosila švi-carsko, da prizna Karla za zakoni-tega kralja Madžarske, a to je vr-lo važen čin, ki se je izvršil popol-noma neopaženo. Radi tega uspe-državnim upraviteljem Horthy-he so karlistični krogi v Švici ze-ponosni. Madžarski poslanik v Bernu, dr. Feilich Barmer je pred-ložil tajništvo Zveze narodov v Ženevi predlog, da se dovoli Madžarski vstop v Zvezo. V gotovih krogih upajo, da se bo s spreje-mom Madžarske v zvezo narodov ustvarila ugodna situacija za re-šitev vprašanja madžarskega pre-stola. Ko bo Madžarska enkrat sprejeta v zvezo narodov, se bo predložil nov predlog, v katerem se zahteva od zveze narodov, da prepove nedovoljno vplivanje ino-zemstva v notranje razmere Madžarske. Po paragrafu 17. statuta zveze narodov ni dovoljena pre-ti s "casus belli" proti Madžar-jji, katero je podpisal predsednik ski, kakor se je zadnjič v Pragi in Beogradu to zgodilo. Po pravih Zdruzenihi državi ter Avstri-zveze narodov ima vsaka država jo in Nemčijo.

pravico, da uredi vprašanje notra-nje forme države in njenega vr-hovnega poglavarja po svoji last-ni volji. Pravila zveze narodov to-rej sama zabranjujejo tako češko-slovaške kakor jugoslovanske — grožnje, kakor so se pojavile za-casa zadnje Karlove avanture. — Madžarskemu demetiiju, da 20. avgust ni izbran kot dan novega puča, je kaj malo verjeti, morda narodni praznik kralja Stefana. ravno toliko, kot onim dementijem Na ta historični dan namerava ki so se pojavili v Budimpešti pred Karel ponoviti svojo velikonočno avanturo.

Dan sv. Stefana je iz noč. O madžarskem predlogu o bran od legitimistov kot odgovor vstopu v zvezo narodov se bo razna oni dan, ko je moral Karl v pravljalo v Ženevi tekem meseca spremstvu ententnih častnikov in septembra, ali Karl bo takrat že avstrijskih socialnih demokratov davno na Madžarskem. Načrt za zapustiti Subotiče in se vrniti v njegov povratek je sličen načrtu Šveco. Kot zunanji znak te namet o Veliki noči. Šele par dni po nje-re se navaja dejstvo, da je Karel govem odhodu iz Švice se bo javi-zaprosil pri zvezni vladi v Švici lo, da je zapustil svoje sedanje bi-za do avgusta, španska vlada pa nova potni listi

Osuševanje Cerkniškega jezera.

(Napisal Matevž Martinčič v Dolenjem Jeseru).

V zadnjem času je vprašanje osuševanja cerknškega jezera toliko napredovalo, da je upati, da se z deli v najkrajšem času vendar že enkrat prične. Ker so mnenja večakov različna, nekateri izvedenci so celo očitni nasprotniki teh del, češ, da je vsako osuševalno delo zastonj, zato sem se namenil popisati svoje izkušnje, katere sem si pridobil tekom večletnega opazovanja cerknškega jezera in njegovih pritokov, posebno pa njegovih požiralnikov.

Od leta 1877, pa do leta 1910, sem porabil skoraj ves svoj prosti čas za preiskovanje jezera ter njegovih pritokov in odtokov. Preiskal sem vse podzemne luknje in opazoval njih delovanje, kadar je bilo jezero suho in kadar je nastopila, oziroma padala, voda.

Na podlagi teh opazovanj sem prišel do zaključka, da se da jezero z lahkoto osušiti. Tudi stroški osuševanja bi ne bili v primeri s poznejšo rentabilnostjo tako veliki, da bi se moglo imeti kake pomisleke.

Nikakor ne trdim, da bi se moglo jezero tako osušiti, da bi ga voda nikdar več ne poplavlila, pač pa bi se lahke doseglo, da bi bilo jezero suho od rane pomladi pa do trde jeseni, to je nekako od konca meseca marca, ko ponehajo pomladanske povodnji, pa tja do konca meseca oktobra, ko se prične zopet običajni jesenski nalivi. Sedaj soji voda vse leto, oziroma odteče le ob izredno suhem vremenu proti koncu meseca julija. Jezero ostane suho navadno mesec dni, ob nekoliko večjem deževnem vremenu pa voda jezero zopet zalije. V bolj mokrih letih pa voda sploh ne odteče.

Navadno doseže visoka voda v jezeru višino 4 metre nad tereonom. Ko sivoča voda odteče, ostane v jezeru še 1 m do 50 cm vode in ta stoji potem cele mesece. Zadostuje le malo dežja, da voda zopet za nekaj centimetrov naraste, kar se ponavlja vse poletje tja do konca meseca julija, če nastopi potem suho vreme.

Kje tiči torej vzrok, da ne odteče vsa voda iz jezera? Krive so temu struge in žrela požiralnikov, ki so 1 meter do 2 metra višja kakor teren. Da se s poglobitvijo teh strug in požiralnikov še ni pričelo, je nedopustljiva krivda merodajnih faktorjev. Odločilno vlogo igrata pomislek, če bo voda po dovršenih delih tudi v resnici odtekla, in pa strah, da bodo vsled tega trpeli nižje ležeči kraji.

Na ti dve vprašanji bi se kaj lahko odgovorilo, ako bi se moglo pregledati podzemne rove, po katerih se odteka voda iz cerknškega jezera v Bistri in Verdu. Ker pa je to absolutno nemogoče, moramo — ako hočemo priti v tem toliko kompliciranem vprašanju do kakega pozitivnega zaključka — opazovati količino vode, katerega odteka iz jezera, več let ob gotovih časih. Ob istih časih moramo primerjati količino vode, ki se skozi podzemne rove izliva v planinsko kotlino, predvsem pa izvirke v Bistri in Verdu. Tukaj pa je treba pripomniti da se ne steka v planinsko dolino samo voda iz cerknškega jezera, ampak tudi voda Pivka, ki teče skozi postojnsko jamo. Istotako je treba pripomniti, da voda, ki prihaja v Bistri in Verdu na dan, ni vsa izključno iz cerknškega jezera in planinske doline, ampak da je med njo tudi vsa padavina, ki se je nabrala med Logatecem, Cerknico, Borovnico, Bistri in Verdum. Na vsem tem nad 140 kvadratnih kilometrov obsegojočem prostoru z izredno obilno padavino ni najmanjšega potočka, po katerem bi se voda po površju odtekla. Jasno in nepopitno je torej, da se odteka vsa voda tega obsežnega kraškega hribovja med skalami in razpoklinami v podzemne rove ter da prihaja v Bistri in Verdu na dan. Površina ter hribov je za polovico večja od površine hribovja, iz katerega se izliva padavina v cerknško jezero.

Kadar stoji voda v cerknškem jezeru 150 cm visoko nad tereonom, se lahko konstatira, da bruha jo izvirki v planinski kotlini, Bistri in Verdu manj vode, kakor jo pa požirajo požiralniki v cerknškem jezeru. Kadar pa doseže voda v jezeru višino pet metrov in več, se takoj opazi, da požirajo požiralniki skoraj polovico manj vode. Tako visoka voda nastopi pa le v izredno mokrih letih, kakršna so bila leta 1875, 1878, 1882 in 1905. Ko izredni nalivi ponehajo, prične voda polagoma padati in ko doseže višino od pet metrov nižje, se takoj opazi, da požirajo požiralniki toliko vode kakor prej. Sedaj nastane vprašanje: kaj je vzrok temu pojavu? Pod krasnim hribovjem, med Logatecem, Cerknico, Bistri in Verdum se nahajajo brezdvomno velikanse votline, v katerih se nabere lahko milijoni in milijoni kubičnih metrov vode. Ko doseže voda v jezeru višino pet metrov, so ti podzemski rezervariji že napolnjeni z vodo. Odtok iz teh rezervarijev v Planino, posebno v Bistri in Verdu je za polovico manjši, kakor pa dotok iz cerknškega jezera v te podzemne prostore. Iz tega dejstva je jasno razvidno, zakaj požiralniki v jezeru ob visoki vodi polovico manj požirajo. Že od narave same je torej preskrbljeno, da ne bo imelo nobenih slabih posledic ne v planinski dolini in ne v Bistri in Verdu, če se v jezeru vsi požiralniki do skrajnosti poglobe. Odločno razmerje v imenovanih krajih bo ostalo isto. Doseči, da bi se visoka voda iz jezera v krajšem času odtekla, je absolutno nemogoče in tega tudi ne zahtevamo. V našem primeru gre samo za hitro odvajanje male vode, ki nižje kraje, je razvidno iz sledečih: čega:

Leta 1908 smo posestniki jezera nabrali med seboj svoto 2300 kron ravniov bi se odtok te nizke vode v toliko izboljšal, da bi se odtekla v osmih dneh, medtem ko stoji sedaj voda v jezeru dva do tri mesece. Da se z uravnavo strug in požiralnikov še vedno odlašajo, je veliko kriva teorija nekaterih strokovnjakov. Po tej teoriji je namreč ustroj cerknškega jezera enak ustroju nekaterih balkanskih peridičnih jezer. Ti strokovnjaki trdijo, da bi se vsled poglobitve požiralnikov v jezeru voda zopet v jezero zlivala, čim bi začela voda v jezeru vpadati. In to trditvev hočem z dokazi cvreči.

Daljšava med požiralniki v cerknškem jezeru in med izvirki v Bistri in Verdu znaša v značni črti 20 km. Ker pa vemo, da se voda v svojem toku ne ravna po značni črti, ampak do so podzemski rovi kolikor toliko zviti, naj znaša daljšava podzemskega toka 30 km. Višinska razlika med cerknškim jezerom ter izvirki v Bistri in Verdu znaša 258 km, kar da na daljavo 80 km-8 in pol metre pro mile padea. Mislim da ne treba še posebej poudarjati, da je to velikanska strmina. Tudi iz dejstva, da je kamenje v požiralnikih od vode močno zgledano in izbrušeno, da se čuje med skalovjem močno bobnenje vode, nam potrjuje, da ta velikanska strmina v resnici obstoja. Jasno je torej, da voda po toliki strmini po poglobljenih požiralnikih ne bo tekla nazaj v jezero.

Da pa nima poglobitev požiralnikov nikakih slabih posledic za Bistri.

NAJBOLJ VROČE POLETJE ZADNJIH DVAJSETIH LET.

Ze dvajset let ni bilo v New Yorku take vročine kot je leto. Župan se je usmilil ubogih otrok ter dal kar na ulicah postaviti škopilnice pod katerimi se sirote nekoliko oddahnejo.

Zaradi sedanjih nenormalnih razmer se z delom v velikem obsegu še ne more pričeti, začne naj se pa takoj z najpotrebnejšimi deli. Le začne naj se že enkrat, ker je zadeva tako nujna in bi bil naravnost pregrešek, če bi se z deli še odlašalo. Kadar se bo pa delo pričelo, naj se oziroma na mnenje istih domačih ljudi, kateri imajo vsled mnogoletnega opazovanja požiralnikov največ izkustva.

Na koncu naj mi bo dovoljeno še neko zagonetno vprašanje razjasniti. Pred davnimi leti ni bilo jezera, ali bolje rečeno, mala voda je takoj, neposredno za veliko vodo, odtekla. Jezero je bilo torej suho od konca meseca marca pa tja do konca meseca oktobra. Dokaz temu so ostanki velikih hrastovih dreves in korenin, ki se nahajajo na raznih krajih v jezeru v zemlji. Kaj je torej povzročilo, da je začela mala voda v jezeru zastajati?

Požiralnik "Svinjska jama" leži izmed vseh požiralnikov najnižje. Na prostoru 3 do štiri akrov sta se poizgubili med kamenjem dalje v podzemski votline velika in mala voda. Ta požiralnik nima oblike rova, kakor jih imata Mala Karlovica in Velika Karlovica, ampak ima navpično smer. Ko se je v novejšem času zgradila velika množina vodnih žag ob potoku — Cirknišci, katerega struga je vodila naravnost v Svinjsko jamo, kar se še danes pozna, je nanesla voda tega potoka velikanse množine zaganja in v teku let požiralnik popolnoma zamašila. Od tega časa pa tudi datira mala voda v jezeru. Vse te trditve se dokazuje lahko na licu mesta. Omenil sem to, da ovržem mnenje, da je imelo cerknško jezero tudi v prejšnjih časih isti značaj kakor ga ima danes.

Italjansko časopisje o novi nemški vladi.

"Tempo" piše v uvodnem članku, da imajo zavezniški vodno več zaupanja v dr. Wirtha, ki stremi za tem, da obnovi pred zavezniški čast Nemčije. Vpoklice Rathenau v vlado daje njegovemu kabinetu veliko moralno garancijo. Za Nemčijo in za vso Evropo se pričinja doba hitrega pomirjenja. V istem smislu piše "Messagero", Nittijev list "Paese" pravi, da je Wirthov program dokaz o dobri volji Nemčije. Pariško časopisje bo moralo odslej spremeniti smer napram Nemčiji.

Dopisnik turinske "Stampe" Salvatorelli pa meni, da je sprava med Nemčijo in Francijo samo navidezna. Francija bi morala opustiti nadaljno oslabeitev Nemčije in preklcati sankcije ob Renu. To da v Franciji ne misli nihče na to. Njemu se zdi ves manever v svrhu zbližanja med Francijo in Anglijo, ker naj bi privedlo do francosko-angleške zveze proti Nemčiji.

Zadnja rokovnjača.

V vevski okolici se je pojavila po končani vojni, zlasti v l. 1919, dobroorganizirana, veččlanska rokovnjaška družba, ki je po vsej ljubljanski okolici, na železnici in po vsej Kranjski izvedla nebroj velikih vlomov in tatvin. Ti rokovnjači so živeli brezskrbno in potratno. Podnevi so spali, ponoči kradli. Večinoma so zdaj za več let pod ključem, le enemu glavnemu vodji Martinu Gesticarju se je posrečilo pobegniti v Ameriko. Pred ljubljanskim porotnim sodiščem pa sta se 16. junija zagovarjala zaradi večjih tatvin in vlomov zadnja vevška rokovnjača Rafael Kosmač iz Idrije, stanujoč v Vevčah, in čevljar Antoa Rant, sin razvpite tatinske rodbine. Oba sta prava korenjaka, toda delomirna in rokomahtva. Kosmač je bil udeležen pri dveh vlomih in sicer pri vladu v gostilno Omanove v Vevčah in pri Mariji Kralj v Berčeveu, od koder so odnesli veliko blaga in dragocenosti, kakor tudi mesa. Poleg teh vlomov pa je bil Anton Rant udeležen pri velikem vladu v trgovino Uršule Lavric v Novi vasi na Blokah. Tu so rokovnjači popolnoma oplenili trgovino in odnesli za 23.000 kron raznega manufakturnega blaga, katero so potem skrili v gozdu in je po malem spravili v Ljubljano. Posestnik Suhadolnik na Jezeru pri Prešerju je vozil te rokovnjače. Voznjo so mu dobro plačali, on je mislil, da so kaki tihotapeci, slednje pa so ga tudi kavalirsko nagradili. Tudi njega so neko noč obiskali ter mu odnesli raznega blaga in platnine za 3000 K. Pred poroto sta bila obsojena: Rafael Kosmač na dve leti in Anton Rant na pet let težke ječe. Ostali člani te rokovnjaške družbe so bili že pri lanski poroti obsojeni na pet do sedem let težke ječe.

Tragedija na ljubljanskem polju.

17. junija ponoči se je odigrala na ljubljanskem polju, na travniku ob vodovodni cesti, rodbinska žaloigra, ki je zahtevala dve žrtvi. 25letni invalid, v Zlebilju pri Novem mestu rojeni Alojzij Tomazin, sedaj vrtar v artilerijskem arzenalu v Ljubljani, je umoril svojo 25letno ženo Antonijo in nato poskusil še samomor, ki pa se je posrečilo. Tomazin se je šele meseca novembra lanskega leta poročil s svojo ženo Antonijo, na katero je bil silno ljubosumen. Očital ji je neprestano, da mu je nezvesta in da ima razmerje z drugimi. Naravnost nezno pa je postalo življenje obeh zakoncev, ko je žena porodila dete, katero pa Tomazin ni hotel priznati za svoje, čeprav mu je žena vedno odločno zatrjevala, da je on oče. Ljubosumje je Tomazina tiralo tako daleč, da je sklenil prijeti ženo zaradi njenega vedenja zelo ostro in ji v slučaju, če bi mu priznala

Mariborski župan socijalni demokrat.

Dne 13. junija je bil v Mariboru izvoljen za župana socijalni demokrat Viktor Grčar. Z zmago socijalnega demokrata v Mariboru prehaja važna funkcija avtonomnega mesta v roke sodruga, ki prevzema z izvoljenimi občinskimi odborniki vred odgovorno mesto za dobrobit velike večine mariborskega prebivalstva. Izvoljeni župan Grčar je izjavil, da sprejme izvolitev in da je pripravljen uređiti svoje službene razmere tako, kakor predpisuje zakon. (Novo izvoljeni župan je po poklicu učitelj.) Za podžupana je bil izvoljen narodni socijalist Ivan Roglič. V Mariboru so socijalni demokrati in komunisti pri volitvi župana in podžupana nastopali solidarno.

Tudi v Ptujju je bil izvoljen za župana socijalni demokrat. Tu bo baje volitev razveljavljena.

ADVERTISEMENTS.

Kje je moj brat FILIP GRAJS, Kje se nahaja moj svak MODRI-podomače Škota? Poročati mu imam več važnih stvari iz starega kraja. Pred 5. leti je imel naslov: c/o M. A. Days, Rd. 2, Box 33, Hickory, Missa. Prosim, če kdo kaj ve, da mi poroča, ali naj se pa sam javi. — Frank Stupin, 316 Monroe St., Hoboken, N. J.

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Naznanjam vsem sobratom in sestram društva Nova Doba št. 5 SDPZ, da nam je kruta smrt porabla našega sobrata **JERNEJA ZELENČ** v starosti 45 let. Pokojni sobrat se je dne 3. julija podal iz Casselman, Pa., na Garrett, Pa., na neki obisk. Ko se zvečer vrne proti domu z avtomobilom 3 milje od Garrettta proti Somersetu, Pa., se srečata dva avtomobila in eden se izogne tako, da je Jernej Zelenc zadet z glavjo ob telegrafni drog in si prebil zadnji del črepij. Omenjeni sofer in neki znanec Pearl Weiss sta ga takoj pripeljala v bolnišnico v Somerset, Pa., kjer je bil operiran dne 5. julija ob 2. uri popoldne, toda zvečer ob 8. uri dobimo obvestilo, da je za vedno zapal. Društvo je storilo takoj vse potrebne korake, da se sobrat pokopje na katoliškem pokopališču. Pogreb se je vršil dne 6. julija v Somersetu, Pa.

Pokojni je bil član društva Nova Doba št. 5 SDPZ, kakih 11 let. Bil je vedno vesel in tudi priljubljen pri vseh sobratih in prijateljih, koder je hodil širom Amerike. V Ameriki je bival okoli 17 let. Doma je bil iz župnije Žiri na Notranjskem. Tukaj v Ameriki ima dva brata in dva bratrance nekeje v Brooklynu, N. Y., v starem kraju pa soprogo in eno hčerko. — Zahvaljujem se njegovemu bratu Pavlu Zelencu v Emporium, Pa., ki se je tako hitro zglasil pri duštvu, da hoče vse poravnati, ako bi ne zadostovalo za pogrebne stroške. Pavel Zelenc je pričel malo prepozno, da bi se mogel pogreba vdeležiti, ker je izročavka prepozno prišla v Emporium, Pa. Omenjeni brat Zelenc mu je tukaj preskrbel krasni spomenik z napisom: "Kje da ti počivaš, preljubi moj brat, spomin mi bo tvoje zadnje pismo, ki si mi ga pisal v Emporium, Pa. Danes te pa tukaj vidim v črni zemlji. Bodi ti lahka tuja zemlja!" — Zahvaljujem se tudi vsemu društvenemu odboru, ki se je trudil in skrbel za spomin zadnjega uro sobrata.

Ralphton, Pa., 9. julija 1921.
Martin Koroshets.
(13-14-7)

NAPRODAJ POSESTVO.

2 hiši zidani iz kamnja, 2 kleti, zidan hlev, kašča in hlev pod njo, vse gospodarsko orodje, surekov, bukov in hrastov gozd, 3 senožeti in veliko leševine, 13 stelnikov, 7 velikih njiv, vinograd in vrt. Vse v dobrem stanju na lepem prostoru v fari Podgrad. Lastnica je Miss Mary Stenge in preda za nizko ceno. Za pojasnila se obrnite na: Vincent Vessel, Barr, Colo.

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškatel zelo gladke debele jagode, boksa 50 funtov .. 39.-
Cipar grozdje najčreje in najsladkeje jagode, boksa 50 funtov .. 38.-
Malo črno grško grozdje, zelo sladko, boksa 50 funtov 37.-
Postžite 32. na račun vsake bokse ki naročite in pošlji bomo takoj.
BALKAN IMPORTING CO.
51-53 Cherry St., New York, N. Y.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specializet v Pittsburghu, ki ima 34-letno prakso v zdravstvu vseh možnih bolezni. Kaspripljenje krvnim 304, ki pa je izumljeno dr. prof. Ulrich. Če imate manjše ali večje bolezni, se bomo v vašo iskanje las, bolečine v kmetih, pridite in izštetli vam bomo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen nalez. Vse možne bolezni zdravim po ohranjenosti. Metodi. Kakor hitro razumite da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in las vam ga bomo soproj povrnili. Hyponat ali vodno kilo odpravim v 24 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrutu in včasih tudi pri puščanju vode, odpravim s posebnostjo. Revmatizem, trganje, bolečine otekline, mlecit, škrlit in druge bolezni bomo, k: nastanejo vedno zdravimo v križu in hrutu in včasih tudi pri puščanju vode, odpravim s posebnostjo. Nekateri drugi zdravilni rabijo tolače, da vas razumejo. Jas nam je, da starega kraja, nato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Uravna ure: ob delavskih od 9. do 5. Ob nedeljah od 9. do 5.

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorniško znamko SIDRO.

PRISRČEN smeh je najboljše zdravilo sveta.

Če ste otožni, zamišljeni --- se prav na široko zasmejte --- pa boste takoj ozdravljeni.

Knjiga Peter Zgaga vam povzroči smeh, kadarkoli pogledate vanjo.

Ena knjižica za 50 centov vam bo trajala za vedno.

Izrežite ta kupon pridenite petdeset centov v znamkah ter ga pošljite:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.

Centeni: Za priloženih petdeset centov v znamkah mi pošljite knjigo "Peter Zgaga."

Ime

Naslov

Država

SKRIVNOST ORCIVALA.

DETEKTIVSKI ROMAN.

Francoski spisatelj Emil Gaboriau. — Za G. N. priredil G. P.

35

(Nadaljevanje.)

Štirinajsto poglavje.

Gospod Planta je prenehal s čitanjem. Njegova tovariša nista napravila nobene kretnje ter nista izgovorila nobene besede, da bi ga prekinila. Lekok je poslušal ter razmišljal. Vpraševal se je kje je mogel gospod Planta dobiti vse te najmanjše podrobnosti. Kdo je spisal ta strašni življenjski Tremorela? Ko se je ozrl na papirje, iz katerih je Planta čital, je videl, da niso bili vsi spisani od iste roke.

Stari mirovni sodnik pa je nadaljeval s povestjo:
— Berta! Ležaji, šepavi je vsled naravnost nezasišane sreče postala madama Sovresi, ni ljubila svojega moža. Bila je hčerka uboge vaškega učitelja, kojega največja ambicija je obstajala v tem, da poslati pomožni učitelja na neki šoli v Versailles. Kljub temu pa ni bila zadovoljna v svojem novem položaju. Absolutna vladarica ene najlepših posestev deželi, obdana od vsega razkošja, ljubljena in oboževana, je bila vendar vse preje kot zadovoljna. Njeno življenje, tako lepo urejeno, gladko potekajoče, brez nepravilnosti in razburjenj, se ji je zdelo mučno. Bile so vedno iste enolične zabave, ki so se vrčale vsako sezono. Bile so družbe, bili so sprejemni, lovi, izleti in tako dalje. Vedno ena in ista stvar! To ni bilo življenje, o katerem je sanjala ona. Rojena je bila za bolj razburljivo veselja. Hrepenela je po neznanih čustvih in senzacijah, po nepričakovanih, hitrih prehodih, strasteh in doživljajih. Ni ljubila Sovresija od prvega dne naprej ko ga je videla in njena tajna mržnja do njega se je večala v razmerju kot je postajal njen upliv ad njim vedno večji. Zdel se ji je navaden, vulgaren, smešen. Razmišljala je o preprostosti njegovih manir in o njegovi omejenosti. Ozirala se je nanj ter ni videla na njem ničesar, kar bi mogla občudovati. Ni ga poslušala, kadar je govoril, kajti v svoji modrosti je že sklenila, da ni v stanu reči ničesar, kar bi ne bilo pusto in vsakdanje. Bila je jezna, da ni bil divji mlad človek, strah svoje družine.

On pa je bil storil vse, kar store drugi mladi možje. Šel je v Pariz ter preiskusil ono vrsto življenja kot ga je vodil njegov prijatelj Tremorel. V šestih mesecih je imel vsega dosti ter se hitro vrnil v Valerji, da se odpočije po tako napornih zabavah. Izkušnja ga je stala sto tisoč frankov, a on je rekel, da ta cena ni previsoka.

Berta je bila sita ustrajnosti in oboževanja svojega moža. Treba ji je bilo le dati izraza kakšni želji in takoj ji je bila izpolnjena in ta slepa pokorščina napram vsem njenim željam se ji je zdela preveč hlapčevska za moža. Rajše bi imela moža, ki bi se vrnil domov sredi noči še vedno razvnet od svojih orgij, ki bi izgubljal pri igri in ki bi jo celo udaril, če bi ga zmerjala. Tiran, a mož. Par mesecev po poroki ji je skočil v glavo, da mora preiskusiti svojega moža, kako daleč bo šel v popuščanju napram njenim kapricam in mislila je, da ga bo na ta način izmučila. Bilo ji je nezgodno, da je tako absolutno gotova svojega moža, da polni ona njegovo srce tako zelo, da ni prostora za ničesar drugega, da se ji ni treba ničesar bati, niti kaprice ene ure. Mogoče je bilo še nekaj več kot to v narziji Berte. Vedela je sama ter si priznala, da bi jo Sovresi lahko imel, e bi jo hotel, ne da bi postala njegova žena. Bila je tako osamljena pri svojem očetu, tako nesrečna v svoji revščini, da bi pobegnila z doma celo za to ceno.

Zaničevala je svojega moža, ker je on ni dosti zaničeval.

Ljudje so vedno govorili, da je ona najsrečnejša med ženskami. Srečna Prišli pa so dnevi, ko je jokala ob misli, da je poročena. Srečna! Bili so časi, ko je hotela zbežati, poiskati pustolovstev in uživanja in vsega, po čemur je vedno hrepenela, česar pa ni nikdar imela in tudi ne bo. Strah pred revščino, — katero je zelo dobro poznala, — jo je zadrževal. Ta strah pa je deloma povzročil tudi pameten korak, katerega je storil njen oče, ki je pred kratkim umrl. Sovresi je namreč hotel vrniti v poročno pogodbo klavzulo, ki bi dajala petsto tisoč frankov njegovi zaročenki. Stari Ležaji pa je nasprotoval temu velikodušnemu dejanju.

— Moja hčerka, — je rekel, — vam ne bo prinesla ničesar. Določite štirideset tisoč frankov, če hočete, a niti centa več. Drugače ne bo nikake poroke.

Ko pa je Sovresi ustrajal, je rekel stari mož:
— Upam, da bo dobra in vredna žena. Če bo tako, bo vaše premoženje njeno. Če pa ne bo tako, je štirideset tisoč frankov popolnoma zadosti. Seveda, če se bojite, da bi prvi umrli, lahko napravite oporoko.

Sovresi se je moral udati. Mogoče je vse časti vredni učitelj poznal svojo hčerko. Če tako, je bil on edini. Še nikdar se ni tako dovršena hunaščina združevala s tako globoko perversnostjo in tako nepojmljivo pokvarjenostjo v mladi in navidezno nedolžni deklici. Če je na dnu svojega sreča mislila, da je najbolj nesrečna ženska na svetu, ni bilo tega videti na zunan. Bila je skrono varovana skrivnost. Vedela je kako kazati svojem možu mesto ljubezni, katere ni občutila, navidezno strast, planteto in ponižavo, ki se je kazala v pogledih, kadar je stopil v njeno sobo.

Celi svet je govoril:
— Berta je bedasto zaljubljena v svojega moža.
Sovresi je bil prepričan o tem ter tudi govoril:
— Moja žena me obožuje.

Taka sta bila mo žin žena v Valerji, ko je našel Sovresi Tremorela ob bregu Seine, s pištolo v roki. Sovresi je onega dne zamudil večerjo in sicer privrkat odkar je bil oženjen, čeprav se je obljubil, da bo točen ter se je večerjo hranilo zanj. Berta ni bila vznemirjena radi tega zakasnenja. Bila jezn radi brezobzirnosti kot je to imenovala. Vpraševala se je, kako naj kaznuje svojega moža, ko so se ob desetih zvečer vrata sprejemnice naenkrat odprla ter je stopil Sovresi preko praga.

— Berta, — je rekel, — privedel sem ti prikazei.

Ona je komaj dvignila glavo in Sovresi je nadaljeval:

— Prikazen, katero poznate, o kateri sem pogosto govoril, katero bo ljubila kot jo ljubim jaz, ki je moj najstarejši in najboljši prijatelj.

Stopil je na stran ter potisnil Hektorja v sobo.

— Madama Sovresi, dovolite mi predstaviti gospoda grofa de Tremorela.

Berta je vstala, zardela, prevzeta od nepoznanega čustva, kot da ima v resnici pred seboj prikazen. Privrkat v življenju jo je bilo svam in ni si upala dvigniti svojih velikih, modrih oči.

— Gospod, — je zamrmrala, — dobrodošli.

Dobro je poznala ime Tremorela. Sovresi je ga pogosto omenil in slišala je govoriti o njem v salonih vseh svojih prijateljev. Oni, ki je nosil to ime, se ji je zdelo po vsem, kar je čula o njem, velika

oseba. Soglasno s slovesom, katerega je užival, je bil to junak iz neke druge dobe, nekak družabni Don Kišot, strašno hiter v svojih zmagah. Bil je eden onih mož, kojih življenja presenečajo navadne ljudi, o katerih se domneva, da ne poznajo nikakih postav in kojih strasti skačejo preko ozkih meja družabnih predsodkov. Bil je to mož, ki tiranizira vse druge, katerega se vse boji, ki se bje vpričo rajmanjše provokacije in kojega železno zdravje se upira najbolj strašnim izgreedom V svojih brezpodnih sanjah je pogosto skušala izsliskati si tega moža. Pripisovala mu je take lastnosti kot jih je spajala s svojim namišljenim junakom, s katerim bi lahko pobegnila od svojega moža na lovu za novimi doživljaji. In sedaj, naenkrat, pa je stal pred njo.

— Podaj Hektorju roko, moja draga, — je rekel Sovresi.
Ponudila je roko, katero je Tremorel nalahno stisnil in ta dotik ji je dal električen udarec.

(Dalje prihodnjič.)

ADVERTISEMENT.

Kje je moj sin FRANK LOVŠIN? Doma je iz Ribnice, podomače Gregorjev. V Ameriko je šel leta 1907. in 11 let že ne vemu prav nič o njem. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, da mi poroča, ali naj se sam oglasi svojemu očetu: Gregor Lovšin, Ribnica št. 162, Slovenija, Jugoslavija. (13-15-17)

NAZMANILO in PRIPOROČILO.

Nas stalni zastopnik Mr. JAN KO PLEŠKO pobira naročnino za Glas Naroda na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, in daje vsa druga pojasnila glede potovanja v stari kraj ali dobiti svoje od tam, glede denarnih pošiljav in sploh v vseh drugih zadevah. Ima v zalogi tudi knjigo Peter Zgaga. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravištvo Glasa Naroda.

V odgovor.

Ponovno naznanjamo vsem rojakom in rojakinjam, da prave Elgin garantirane možke in ženske ure čisto zlate prstane, verižice, priveške in vso drugo zlatino ter demante; dalje prave glasne svetovne COLUMBIA GRAMOPHONE in SLOVENSKE PLOŠČE prodaja in razpoliža po celi Ameriki znani Vaš slovenski večletni trgovec z zlatino

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Pišite nam po cenik, pošlje ga vam brezplačno.

ZASTAVE

VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

Repalle in vse družtve ne potrebščina.

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

Garantiramo dele in bla go. Izdeluje po stvarnih cenah vaš rojak

† NAZMANILO.

Tužnim srecm naznanjava sorodnikom, prijateljem in znanecm žalostno vest, da se je dne 6. julija ponesrečil in umrl najin brat JOSEPH UJČIČ, podomače Tomelov iz Velikega Brda.

Ranjki je za naju plačal prevoz iz stare domovine in sva dospela šele pred par meseci, zdaj sva ga že izgubila.

Ostane naj vsem v dobrem spominu in lahka naj mu bo ameriška zemlja!

Žalujejoča brata:

Anthony in John Ujčič,

122 Mulberry St., Barberton, Ohio.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.

ROYAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEV-NIK V ZDR. DRŽAVAH.